

Měsíčník EU aktualit

číslo 90,
březen 2011

strana 2	Němci s Francouzi představili Pakt pro konkurenceschopnost
strana 4	ČR si poprvé sáhne na peníze z globalizačního fondu EU
strana 5	Jana Hybášková se stala šéfkou delegace EU v Iráku
strana 11	Hlavní téma:
5. Kohezní zpráva
strana 18	Dotační poradna:
Povinnosti příjemců dotací při realizaci podpořených projektů

Česká spořitelna, a.s.
Olbrachtova 1929/62
140 00 Praha 4
tel.: +420 956 718 012
EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

EU OFFICE (KANCELÁŘ PRO EU)

Jan Jedlička

manažer EU Office

+420 956 718 014, jjedlicka@csas.cz

Petr Zahradník

+420 956 718 013, pzahradnik@csas.cz

Alena Smolíková

+420 956 718 012, asmolikova@csas.cz

EKONOMICKÉ A STRATEG. ANALÝZY

David Navrátil

hlavní ekonom České spořitelny

+420 224 995 439, dnavratil@csas.cz

KORPORÁTNÍ FINANCOVÁNÍ

Filip Husák

specialista EU Programu Business

+420 956 714 255, fhusak@csas.cz

FINANCOVÁNÍ VEŘEJNÉHO SEKTORU

Milan Kutnar

specialista EU Programu Region

+420 956 714 443, mkutnar@csas.cz

GRANTIKA ČESKÉ SPOŘITELNY

Richard Lev

ředitel odboru Projektové poradenství

+420 731 192 877, lev@grantikacs.com

Máte zájem o realizaci projektu s podporou fondů EU? Hledáte financování rozvojových plánů? Chcete získat více informací? Prosím, obraťte se na nás.

Obsahovými partnery Měsíčníku EU aktualit jsou portál EurActiv.cz a společnost Grantika ČS

 GRANTIKA
ČESKÉ SPOŘITELNY

Informace o evropské politice
v češtině
www.euractiv.cz

Vážený čtenáři,

je možná optimistické a sympatické, že po loňském roce plném hektických improvizací zavánějících chaosem je vstup do letošního roku spojen s řešeními daleko pragmatičtějšími, trvalejšími, ale i sofistikovanějšími. Na počátku února zesílila další vlna diskusí, zaštitěná především Německem a Francií, zaměřená na nalézání společného postoje v oblasti zesílené koordinace hospodářských politik a tlaku na fiskální disciplínu. Shoda v oblasti těchto sfér hospodářské politiky by se měla dále přesouvat do společného postupu i v dalších klíčových místech evropské politiky – jsoucích doposud ve výlučné pravomoci národních států – pod rouškou „paktu konkurenceschopnosti“; ten by – prozatím pro země eurozóny – dále spoléhal například na sblížení jejich penzijních systémů v závislosti na demografických faktorech, posun směrem k harmonizaci korporátního zdanění či sblížení politik na trzích práce. Právě náměty na oživení Směrnice o společném konsolidovaném základu korporátního zdanění se snaží nyní opět posouvat Evropská komise.

V souvislosti s paktem konkurenceschopnosti bylo například hovořeno o sblížení věku odchodu do penze kamsi na věkovou hladinu 67 let (která zřejmě narazí na odpor v samotné Francii); stejný nesouhlas by například především v Irsku mohla vyvolat snaha o zvýšení korporátního zdanění či snaha o zamezení mzdové indexace v Belgii či Portugalsku.

Sympatické však skutečně zdá se být, že diskuse – ač mnohdy velmi rozmanitá a zdaleka ne vedoucí k jednoznačnému řešení – je kultivovaná, založená na argumentaci a racionálně vytvořených pozicích.

Pro malé a střední podniky by mohlo být významné zejména zveřejnění dlouho očekávaného dokumentu právních pravidel pro malé a střední podnikání, který má usnadnit v deseti nejpotřebnějších oblastech podmínky pro podnikání (například v přístupu k financím, přístupu na trh, ve sdílení podpůrných aktivit typu účetnictví, správa, management apod.).

V průběhu února přinesl Eurostat rovněž aktuální (byť teprve za rok 2008) přehled regionální vyspělosti regionů soudržnosti NUTS 2, který je důležitým kritériem pro využívání nástrojů Kohezní politiky EU (které se v bližších podrobnostech věnujeme v rámci tématu tohoto čísla). Praha si oproti předešlému žebříčku o jedno místo pohoršila (předstížena nizozemským Groningenem); svojí nyní šestou pozicí však stále patří k nejvyspělejším regionům celé Unie s více než 170 % hodnoty průměrného HDP na obyvatele. Ostatní regiony České republiky (seřazené do intervalu 62 % - 75 %) sice nepatří mezi ty úplně nejchudší (kde dominují výlučně ty z Rumunska, Bulharska, Polska a Maďarska), k unijnímu průměru však mají rovněž dosti daleko. To může být velkou výzvou pro další průběh diskusí o budoucí kohezní politice, která i v průběhu února učinila další pokrok, daný především obsahem Pátého kohezního fóra, které právě první únorový den skončilo.

Petr Zahradník

POLITIKA

Změnu Lisabonu stvrdí v ČR parlament a prezident

Úpravu Lisabonské smlouvy, kterou si vyžádá zavedení záchranného mechanismu EU pro státy, jejichž hospodářství potkají podobné obtíže jako v minulosti Řecko či Irsko, bude **v České republice schvalovat parlament**. Svůj podpis musí připojit i prezident Václav Klaus.

Výběr procedury, jak postupovat při schvalování změny Lisabonské smlouvy, která se má týkat **zavedení trvalého záchranného mechanismu**, oficiálně Evropského stabilizačního mechanismu (ESM), byl hlavním tématem schůzky mezi prezidentem Václavem Klausem, ministrem zahraničí Karlem Schwarzenbergem a premiérem Petrem Nečasem.

Na potřebě **upravit literu Lisabonu**, který platí něco málo přes rok a jehož zdlouhavá a komplikovaná ratifikace ještě dnes budí ze snu nejednoho evropského politika, se v polovině prosince shodli vrcholní představitelé členských států a institucí EU.

Premiér Nečas krátce po skončení prosincového summitu novinářům sdělil, že **ESM bude mít podobu mezivládní dohody** a dodatek, který bude do Lisabonské smlouvy vložen, nijak nezmění pravomoci Evropské unie - úpravu Lisabonské smlouvy bude proto možné provést pomocí zjednodušené procedury.

K novelizaci smlouvy nebude ani nutné organizovat mezivládní konferenci a neočekává se **ani její schvalování v národních referendech**. Do ratifikačního procesu, který bude probíhat na půdě národních parlamentů, tak bude v případě České republiky zahrnut i prezident Klaus.

Jelikož Česká republika není členem eurozóny, vláda již v minulosti rozhodla o tom, že se **Praha do ESM přímo nezapojí**. Vznik mechanismu má ale podle premiéra Nečase její plnou podporu.

V současné stále zjištěné atmosféře na finančních trzích je co **nejjednodušší a nejrychlejší zavedení ESM jasnou prioritou**. Současná v celku optimistická nálada investorů se totiž může velmi rychle změnit; třeba i pod vlivem případného nekonečného handrkování politiků.

<http://www.euractiv.cz/cr-v-evropske-unii/clanek/zmenu-lisabonu-stvrdi-v-cr-parlament-a-klaus-008420>

Evroposlanci: Dost bylo kočování mezi Brusel a Štrasburkem

Velká Británie podpořila kritiku dosavadní praxe **pendlování Evropského parlamentu mezi Brusel a Štrasburkem**. Dvě sídla Evropského parlamentu jsou neekonomická a neekologická, souhlasí v průzkumu významní europoslanci.

Každoměsíční stěhování konvoje europoslanců, jejich asistentů, tlumočnicků a kamionů dokumentů a šanonů vyjde

Ratifikace úpravy Lisabonské smlouvy za účelem umožnění vzniku stálého záchranného mechanismu zemí eurozóny v České republice proběhne parlamentní cestou. Německo a Francie překvapilo ostatní členy i instituce EU, když představily vlastní návrh na užší hospodářskou a fiskální koordinaci v Unii - tzv. Pakt pro konkurenceschopnost. Evropská centrální banka i Evropský parlament představily své návrhy na zpřísnění pravidel pro fiskálně nezodpovědné členské země.

daňové poplatníky **na 180 milionů eur ročně**. Dvě sídla EP jsou dědictvím ještě poválečného období, kdy se evropské mocnosti přetahovaly o sídla jednotlivých institucí a Štrasburk prosadila Paříž jako symbol francouzsko-německého smíření.

Ve Štrasburku se **každý měsíc koná čtyřdenní plenární zasedání**, po zbytek měsíce pracují europoslanci v Bruselu, kde mají k dispozici také luxusnější kanceláře.

Podle britské vlády, která se pokouší o snížení rozpočtových výdajů národního i společného evropského rozpočtu, výsledky studie „jasně ukazují, jaké **plýtvání času a zdrojů** pro EP znamená zasedání na dvou místech, v Bruselu a Štrasburku“.

Často velmi **ostré debaty o dvou sídlech EP se vedou už několik let**. Podle europoslanců ale nyní, po přijetí Lisabonské smlouvy, která ukládá poslancům nové povinnosti i pravomoci, nadešel čas, aby sami rozhodli, jak a kde chtějí zasedat.

A podle studie z poslaneckých lavic vyplývá, že 88 % evropských zákonodárců požaduje právo rozhodnout o sídle parlamentu. A celých 91 % preferuje jako **jediné sídlo Brusel**. Jiná studie zase dokládá, že kdyby EP zasedal jen v Bruselu, ušetřilo by to 19 tisíc tun CO2 ročně.

Změna současného stavu by **vyžadovala změnu smluv primárního práva**, které může zablokovat jakýkoliv členský stát.

Na první pohled absurdní situace s dvěma sídly Evroparlamentu by se patrně již dávno vyřešila ve prospěch Bruselu, kdyby tím druhým městem nebyl francouzský Štrasburk. Francie stále patří mezi dva nejvýznamnější hráče v EU a **prestižní funkce svého města se lehce nevzdá**. Obáváme se, že nesmyslné cestování europoslanců bude pokračovat i v nejbližší letech.

<http://www.brusselsstrasbourgstudy.eu/>

<http://www.euractiv.cz/evropa-dnes0/clanek/evroposlanci-dost-bylo-kocovani-mez-bruselem-a-strasburkem-008460>

EKONOMIKA A EURO

Němci s Francouzi představili Pakt pro konkurenceschopnost

Francouzský prezident Nicolas Sarkozy a německá kancléřka Angela Merkel se na summitu EU začátkem února týden postaraly o pozdvižení, když představily vlastní návrh **posílení ekonomické a fiskální koordinace eurozóny – tzv. Pakt pro konkurenceschopnost**.

Společný návrh dvou nejsilnějších evropských ekonomik ale řadu členských států Unie ani Evropský parlament či Komise nepotěšil už tím, jak vznikl. Není to totiž poprvé, kdy se Berlín a Paříž před summitem EU na něčem společně dohodli a ostatním partnerům v Bruselu následně **celý návrh předložili jako „hotovou věc“**.

Hlavní body tohoto návrhu Paktu pro konkurenceschopnost:

- dohodnout se na vzájemném **uznávání kvalifikací**,

- odstranit systém **indexování mezd** na inflaci,
- vyvinout snahu o vytvoření jednotné porovnávací základny pro **podnikové daně**,
- přijmout závazek k zakotvení **“dluhové brzdy”** do ústav států (např. nastavit maximální možný deficit veřejných financí k HDP),
- přizpůsobit **důchodové systémy** demografickému vývoji (posunout věk pro odchod do důchodu),
- vytvořit národní krizové **mechanismy pro banky**.

Členové by se měli rovněž zavázat ke třem kvantifikovatelným indikátorům, které by měly postihovat tyto oblasti:

- cenová konkurenceschopnost (např. stabilita reálných mezd),
- stabilita veřejných financí,
- investice do výzkumu či vzdělávání.

Český premiér připustil, že návrhy typu uzpůsobení důchodové reformy demografickému vývoji nebo zavedení protidluhové brzdy i v ústavě **mohou být pro Česko přijatelné**. Jako problematické vidí naopak sjednocování daňových základů.

Další diskuze k francouzsko-německému návrhu se očekává na mimořádném summitu eurozóny v první polovině března. Již nyní se objevují spekulace, že iniciativy se opět ujme Komise ve spolupráci s prezidentem EU Hermanem van Rompuyem a představí **vlastní návrh Paktu pro konkurenceschopnost**, z kterého prý vypadl kontroverzní návrh vedoucí k harmonizaci podnikových daní.

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/119175.pdf

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/francouzsko-nemecky-navrh-fiskalni-unie-prijal-summit-chladne-008431>

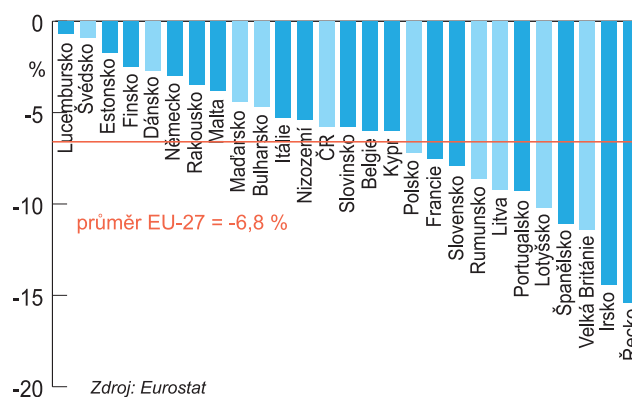
ECB volá po zpřísnění pravidel pro zadlužené země

Evropská centrální banka kritizuje členské státy Unie, že se zavádění nových fiskálních pravidel příliš vleče a opatření nejsou příliš přísná. Současné návrhy dávají Komisi i členským státům podle frankfurtských bankéřů stále velký prostor k tomu, aby se plnění pravidel vyhnuly. **ECB proto přišla s vlastním desetibodovým plánem**, co by měla nová pravidla obsahovat:

1. automatická vymahatelnost procedur dohledu, včetně vymahatelnosti v makroekonomické oblasti,
2. stanovení přísných lhůt, které zabrání zdlouhavým postupům a odstraní „únikové cesty“,
3. zaměřit nový makroekonomický dohled na ty země eurozóny, které mají vysoký rozpočtový deficit,
4. zavedení takových politických opatření, která posílí vůli k dodržování pravidel,
5. včasnější a odstupňované uvalení finančních sankcí,
6. ambicióznější kritéria pro stanovení nadměrného schodku,
7. ambicióznější požadavky na střednědobou regulaci rozpočtových cílů v členské zemi,

8. zaručení kvalitních a nezávislých fiskálních a ekonomických analýz,
9. požadování závazků od členských států, aby urychleně přijaly národní rozpočtové rámce,
10. zlepšení kvality ročních a čtvrtletních statistik vládních účtů, požadavek se týká především časového hlediska a větší spolehlivosti.

Saldo veřejných rozpočtů k HDP v roce 2009

Evropští lídři se návrhy ECB budou zabývat na **březnovém summitu Evropské rady**.

Podobné **přitvrzení proti rozpočtovým hříšníkům** navrhuje i jinak zdrženlivý Evropský parlament. Europoslanci navrhuji vyšší postihy za falšování národních statistik a vyšší pokuty hříšníkům, kteří nedodržují rozpočtovou disciplínu danou Paktem stability a růstu.

Sympatické **iniciativy obou institucí si zaslouží chválu**, ale jejich zavedení je méně pravděpodobné. Konečné slovo budou mít přeci jen zástupci členských států a ti si na sebe takto tvrdý bič pravděpodobně neupletou.

<http://www.ecb.int/press/key/date/2011/html/sp110222.en.html>

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/ecb-vola-po-zpriseni-pravidel-pro-zadluzene-zeme-008505>

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/parlament-zad-a-prisnejsi-sankce-pro-zadluzene-staty-008417>

PODNIKÁNÍ

Jednotná kontaktní místa fungují jen v polovině zemí EU

Od **implementace směrnice o službách uplynul více jak rok**, řada členských zemí EU s její implementací ale zatím příliš nespěchá. Jednotná kontaktní místa má jen 14 zemí a jen polovina z nich umí komunikovat jiným než rodným jazykem.

Poprvé od svého vzniku v roce 2007 budou využity prostředky z tzv. Antiglobalizačního fondu EU i v České republice. Přes 320 tisíc eur zamíří do Nelahozevse, kde bylo v továrně společnosti Unilever propuštěno cca 630 zaměstnanců. V Evropské unii začala platit nová legislativa, podle které budou všechna nově vyrobená osobní auta vybavena světly pro automatické denní svícení. Česká diplomacie zaznamenala výrazný úspěch, když Jana Hybášková byla jmenována šéfkou delegace EU v Iráku.

Jedním z hlavních požadavků evropské směrnice o službách bylo **vytvoření Jednotných kontaktních míst** (Points of Single Contact) v každém členském státě, které by dokázaly podnikatelům zodpovědět veškeré informace týkající se podnikání v daném státě, případně v ostatních zemích Unie.

Směrnice o službách měla být implementována do konce roku 2009. Z průzkumu Eurochambers, která zastřešuje hospodářské komory států sedmadvacítky, ale vyplývá, že se v řadě zemí zatím příliš nezměnilo. **Jednotná kontaktní místa (JKM) fungují zatím jen ve 14 státech.**

Neuspokojivé výsledky vykazují zejména **Polsko, Řecko, Lucembursko, Rumunsko a Slovinsko**. Naopak nejlepší služby evropským podnikatelům nabízí centra v Nizozemsku, Velké Británii a Německu.

Podle zprávy Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitele Evropského parlamentu k implementaci směrnice o službách ale přeshraniční spolupráci dál **blokuje administrativní překážky** a nedostatek informací.

S jazykovou bariérou se přitom potýkají i JKM, která umí poskytovat informace v druhém jazyce, obvykle angličtině, jen v polovině případů a pouze sedm kontaktních míst umí zpracovat žádosti a formuláře i v cizím jazyce.

České Jednotné kontaktní místo vyšlo z hodnocení velmi dobře. Jedinou výtkou na jeho adresu je nemožnost vyplňovat veškeré formuláře v anglickém jazyce a dosavadní **malá informovanost o jeho službách** mezi českými podnikateli. Pro odstranění tohoto handicapu snad přispěje i tento článek :-)

<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/podnikatelske-cinnosti-jk-m/jednotna-kontakti-mista-jkm-cr/1001788/57804/>

<http://www.euractiv.cz/podnikani-a-zamestnanost/clanek/jednot-na-kontakti-mista-funguji-jen-v-polovine-zemi-eu-008416>

ZAMĚSTNANOST A SOCIÁLNÍ POLITIKA

Česká republika si poprvé sáhne na peníze z globalizačního fondu EU

Přes 320.000 eur zamíří do středočeské obce Nelahozeves na **pomoc propuštěným zaměstnancům společnosti Unilever**. Cílem uvolněných financí je vrátit nezaměstnané na pracovní trh a nabídnout jim rekvalifikační kurzy. První poskytnutí peněz pro ČR schválila Evropská komise.

Továrna, kterou vlastní britsko-nizozemský výrobce spotřebního zboží a potravin Unilever, v polovině minulého roku zastavila výrobu a přes **630 jejích zaměstnanců** se tak ocitlo bez práce.

„Nelahozeves na Mělnicku je do značné míry na zpracování potravin závislá a více než 25 % lidí, kteří v této oblasti hledají práci, má pouze základní vzdělání. Bez dodatečné podpory **hrozí těmto zaměstnancům propad do dlouhodobé nezaměstnanosti**,“ objasnil situaci komisař pro zaměstnanost, sociální věci a začlenění László Andor. Vyhrazené prostředky však pokryjí náklady pouze pro 460 propuštěných pracovníků.

Podle tiskové zprávy Komise stojí **za uzavřením továrny hospodářská a finanční krize**. Díky poklesu poptávky jak v České republice, tak v celé Unii byla nucena společnost Unilever potravinové závody na Mělnicku zavřít.

Prvotním posláním uvolněných peněz z globalizačního fondu je podat pomocnou ruku nezaměstnaným v hledání nového pracovního místa. Pro ilustraci, prostředky by měly zamířit na **financování poradenství, školení, semináře, rekvalifikační kurzy nebo na pomoc při zahájení podnikání**. O tom, zda peníze do Česka skutečně přitečou, musí ještě rozhodnout Evropský parlament a Rada EU.

Globalizační fond je aktivitou bývalého komisaře Vladimíra Špidly a Evropská unie ho spustila na začátku roku 2007 jakožto **nástroj v boji proti hospodářské krizi**. Jeho hlavním úkolem je pomoci pracovníkům, kteří přišli o své místo v důsledku změn ve struktuře světového obchodu. Fond má každoročně na svou činnost vyčleněno 500 milionů eur, ale podle stanovených pravidel může pokrýt maximálně 65 % nákladů každého projektu.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/149>

<http://www.euractiv.cz/cr-v-evropske-unii/clanek/cesko-si-poprv-e-sahne-na-penize-z-globalizacniho-fondu-eu-008470>

ENERGETIKA A DOPRAVA

Nová auta v EU musí automaticky svítit i ve dne

Od pondělí 7. února musí mít každý vyrobený osobní automobil v EU zabudované světlomety, které se **automaticky zapnou za denního světla**. V Česku se nová povinnost projeví jen technicky.

Světla pro denní svícení (daytime running lights, DRL), která se automaticky rozsvítí při nastartování, se **od roku 2011 stanou povinnou výbavou všech nově vyrobených automobilů** a malých dodávkových vozů určených pro trh Unie. Nařizuje to směrnice Evropské komise, přijatá už v roce 2008.

Světla DRL neslouží řidiči k tomu, aby lépe viděl na cestu, ale pomáhají ostatním účastníkům silničního provozu zahlédnout vozidlo včas. Zároveň mají menší spotřebu energie ve srovnání s běžnými žárovkami ve světlometech – **potřebují pouze 25-30 % energie** nutné pro běžná tlumená potkávací světla. A pokud obsahují LED diodu, pak jenom 10 %.

Podle studie, kterou si nechala Evropská komise vypracovat, dokáží řidiči, cyklisté i chodci **zaregistrovat světla DRL rychleji a jasněji** než klasická tlumená světla.

Komise od zavedení denních světel také **očekává pokles čelních srážek aut a to až o 15 % ročně**. Náklady na zavedení světel Schneider vyčíslil v roce 2008 nejvýše na 150 eur na auto s tím, že cena pravděpodobně s jejich masovým rozšířením klesne.

V České republice musí řidiči povinně svítit celý den, nová povinnost se tak projeví jenom technicky. Povinné denní svícení má v současnosti **zavedeno ještě dalších 17 zemí EU**.

Starší modely aut ani nové vozy, které se začnou vyrábět před rokem 2011, **nový systém mít nemusí**. Pro autobusy, nákladní automobily a dodávky bude směrnice platit od srpna 2012.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/133>

<http://www.euractiv.cz/evropa-dnes0/clanek/nova-auta-v-eu-musi-automaticky-svitit-ve-dne-008437>

VNĚJŠÍ VZTAHY

EU chce uspířit zjednodušení vztahů se Švýcarskem

Evropská unie by ráda **zjednodušila vztahy se Švýcarskem**, které jsou založeny na složité síti bilaterálních úmluv. O urychlení celého procesu začátkem února debatoval předseda Evropské komise José Manuel Barroso se švýcarskou prezidentkou Michelin Calmy-Rey.

Švýcarsko představuje pro Evropskou unii, hned po Spojených státech, **druhého největšího obchodního partnera**. Až v závěsu za ním figurují takoví exportéři jako Čína nebo Japonsko. Vztah této malé země s Uníí je ale poměrně komplikovaný. Zakládá se totiž na velkém množství bilaterálních smluv. To chce ale Evropská unie do budoucna změnit.

Švýcarsko ale spíše volá po třetím kole jednání o bilaterálních smlouvách přezdívaném „Bilateral III“. Evropská unie však zastává názor, že vzájemné vztahy by měly být komplexnější a například požaduje, aby Bern prováděl **automatické změny právních předpisů podle legislativy EU**. To ale švýcarská konfederace sverpě odmítá s tím, že by to byl zásah do principu suverenity.

Občané země helvétského kříže v referendu v roce 1992 vyjádřili **nesouhlas s členstvím v Evropském hospodářském**

prostoru (tvoří ho Island, Norsko a Lichtenštejnsko) a následně byly pozastaveny i rozhovory o členství v EU. V roce 1994 a 2002 se uskutečnila dvě velká kola jednání, z nichž vzešlo celkem deset smluv. Podle nich se značná část švýcarského práva sladila s unijními předpisy a normami. Proces harmonizace právních řádů ale neprobíhá automaticky.

Vzájemné vztahy tedy dnes v konečném výčtu upravuje **více než 120 bilaterálních úmluv**, kterým předchází dlouhá jednání a v závěru ratifikace.

Švýcarsko se dnes plně zapojuje do vnitřního trhu Unie a využívá **stejných výhod jako členské státy, včetně svobody pohybu osob, kapitálu, zboží a služeb**. Na rozdíl od unijních zemí si ale Bern ponechává svou státní suverenitu a nemá žádná hlasovací práva.

Přestože Švýcarsko v globálním měřítku není největším hráčem (necelých 8 milionů obyvatel), patří mezi **ekonomicky nejvýkonnější státy světa** a zesílení (nejen) hospodářských vazeb s ním může Evropské unii jedině pomoci.

http://www.eeas.europa.eu/switzerland/index_en.htm

<http://www.euractiv.cz/vnejsi-vztahy/clanek/eu-chce-uspisit-zjednoduseni-vztahu-se-svycarskem-008450>

Jana Hybášková šéfkou delegace EU v Iráku

Česká republika může oslavovat, české diplomacii se totiž podařilo prosadit svého kandidáta do rodící se diplomatické služby EU (EEAS). Vysoká představitelka EU Catherine Ashton totiž jmenovala Češku **Janu Hybáškovou šéfkou delegace EU v Iráku**. Bývalá europoslankyně se na svou novou misi těší a chápe ji jako příležitost, jak uplatnit dosavadní zkušenosti nejen z diplomacie, ale i z domácí a evropské politiky.

„Jsem velmi ráda, že jsem dostala možnost zhodnotit své dosavadní zkušenosti z oblasti Blízkého východu a demokratizace Iráku samotného a samozřejmě také z mnohaleté praxe v diplomacii a v neposlední řadě v Evropském parlamentu,“ svěřila se EurActivu bývalá europoslankyně. Úspěch české kandidátky **oceňuje i ministr zahraničí Karel Schwarzenberg**.

Jana Hybášková, kterou šéfka unijní diplomacie Ashton označila „za výbornou volbu“ pro práci v čele delegace EU v Bagdádu, vystudovala arabistiku na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy a první **praxi získávala na českém ministerstvu zahraničí**.

V letech 1997 až 2001 vedla české velvyslanectví ve Slovinsku a poté od roku **2002 až 2004 v Kuvajtu a Kataru**, kde se také věnovala Iráku. V roce 2004 byla zvolena do Evropského parlamentu (EPP) a v loňském roce se jako volební lídr KDU-ČSL pokusila probojovat do Poslanecké sněmovny ČR. Hybášková hovoří plynule anglicky, slovinsky a arabsky.

Zvolení Češky na takto vysoký post povede ke **zvýšení reputace české diplomacie**. Možný potenciál pro české firmy vidíme i v ekonomické oblasti, neboť Irák patří mezi země s velkou potřebou obnovy, zejména v oblasti infrastruktury.

Evropský parlament zpřísnil pravidla pro sběr elektroodpadu, když po členských státech požaduje, aby do roku 2016 sesbíraly 85 % elektrošrotu, který vyprodukují. Ministr pro místní rozvoj Kamil Jankovský ujistil, že České republice reálně nehrozí ztráta peněz z fondů EU v důsledku pomalého čerpání. Pro úplnou eliminaci tohoto rizika navrhuje realokaci peněz z šesti programů, kde čerpání zaostává. Evropský komisař pro regionální politiku Johannes Hahn vyzval regiony k většímu využívání fondů EU.

A co na to čerstvě jmenovaná šéfka unijní delegace v Iráku? „Evropská služba pro vnější činnost je něco úplně nového a já se těším nejen na irácké dobrodružství, ale i na dobrodružství, které s sebou přinese výstavba nové evropské identity a **spolupráce se členskými státy především v oblasti energetiky**“, svěřila se redakci Euractivu Jana Hybášková.

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/119505.pdf

<http://www.euractiv.cz/cr-v-evropske-unii/clanek/hybaskova-tesim-se-na-iracke-dobrodruzstvi-008525>

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EU má zrecyklovat 85 % elektrošrotu

Evropský parlament chce usilovat o **větší efektivitu nakládání s elektroodpadem v Evropské unii**. Začátkem února za tímto účelem zpřísnil pravidla pro sběr a recyklaci elektrického a elektronického odpadu, jehož objem v členských zemích nebezpečně roste. Jelikož tento druh odpadu může obsahovat nebezpečné látky, např. arzen, rtuť, olovo, chrom, PVC aj., odděluje se od komunálního a smíšeného odpadu. Jeho sběr, likvidace a nakládání je ošetřeno přísnými pravidly.

V Evropské unii tato pravidla upravuje **směrnice o odpadu z elektrických a elektronických spotřebičů** (WEEE; z angl. Waste from Electrical and Electronic Equipment) z roku 2003. Směrnice ale pro svou komplikovanost, nákladnost a celkovou nemožnost implementace nikdy nevstoupila v platnost a unijní instituce se proto snaží o její efektivní revizi.

Evropský parlament v prvním čtení schválil její přepracovanou verzi. Nová pravidla by se měla týkat veškerého elektroodpadu s tím, že **výjimka bude platit pro pevné instalace, nástroje velkých rozměrů nebo vojenské zařízení či stroje**. V březnu se budou směrnici zabývat ministři životního prostředí.

Hlavním cílem europoslanci schváleného dokumentu je zlepšit sběr a recyklaci elektronického odpadu - v současné době se totiž daří recyklovat pouze 33 % elektrošrotu. Nová směrnice proto nařizuje členským státům, **aby do roku 2016 sesbíraly 85 % elektroodpadu**, který vyprodukují.

Zákonodárci se také dohodli na tom, že dojde k lepšímu rozložení nákladů spojených se sběrem, zpracováním, využitím a odstraňováním odpadů z elektronických zařízení domácností mezi výrobce, prodejce a spotřebitele. Podle zásady „**znečišťovatel platí**“ by výrobci elektrospotřebičů měli přispívat na sběr a zpracování odpadu.

Dosud platilo, že tyto náklady nesly místní úřady (v případě ČR obce), které provozují sběrný.

Spotřebitelé by také měli mít možnost **vracet elektrické či elektronické zařízení malého objemu přímo prodejcům**, aniž by si museli kupovat nové.

<http://www.euractiv.cz/podnikani-a-zamestnanost/clanek/parlament-vyrazil-do-boje-s-elektroodpadem-008426>

<http://www.europarl.europa.eu/en/pressroom/content/20110203IPR13097/html/MEPs-demand-better-e-waste-management>

Europoslanci dali zelenou emisním limitům pro nákladní vozy

Poslanci Evropského parlamentu schválili nová **pravidla pro snížení emisí u lehkých užitkových aut**. Odsouhlasené emisní limity však nejsou tak přísné, jak původně navrhovala Evropská komise.

Podle schválené legislativy do roku 2014 musí automobiloví výrobci docílit toho, aby **70 % jejich vozidel vypouštělo maximálně 175 gramů emisí na kilometr**. V roce 2017 pak budou muset tento limit splňovat již všechna vyrobená auta této kategorie. Schválené limity odpovídají pouze přibližně 14% snížení emisí.

Od roku 2020 budou muset dodávky, minibusy a další vozy spadající do této skupiny dodržovat ještě o pár gramů přísnější limity. **Maximální povolené emise budou 147 gramů na kilometr**, Evropská komise však původně navrhovala snížení až na 135 gramů.

I přesto, že je schválený návrh mírnější, než Komise žádala, komisařka pro klima Connie Hedegaard jej vítá. Přinese podle jejích slov uživatelům dodávek **významné úspory při spotřebě paliva**.

„Automobilovým výrobcům to dodá jistotu. Konečně budou vědět, jaké emisní cíle mají vlastně plnit. Současně to také **přispěje k čistějšímu ovzduší a k dosažení klimatických cílů**“, řekla.

Systém emisních limitů si připravil pro výrobce také metodu „cukru a biče“. Jde o to, že někteří mohou na dodržování pravidel vydělat a **jiní zase za porušení zaplatí pokutu**.

Automobilky, kterým se do cílového roku 2017 bude dařit vyrábět vozidla, jež budou vypouštět do ovzduší **méně než 50 gramů emisí na kilometr, tak budou zvýhodněna**. Naopak ti, kteří od roku 2019 budou stále stanovené limity překračovat, budou za každý gram emisí nad povolenou hranici platit 95 eur.

Každý přijatý návrh v oblasti ekologie musí být vyváženým kompromisem mezi žádoucí ochranou životního prostředí a zvýšenými náklady na přizpůsobení se nové regulaci. Vzhledem k tomu, že jak ekologické organizace, tak zástupci automobilové lobby novou normu kritizují zhruba stejně halasně, jedná se pravděpodobně o **přijatelné opatření pro všechny strany**.

<http://www.europarl.europa.eu/en/pressroom/content/20110215IPR13672/html/Green-light-for-cleaner-more-fuel-efficient-vans>

<http://www.euractiv.cz/zivotni-prostredi/clanek/europoslanci-dali-zelenou-emisnim-limitum-pro-nakladni-vozy-008473>

REGIONÁLNÍ POLITIKA

Šest operačních programů možná přijde o část alokace

Ztráta peněz z evropských fondů v důsledku pomalého čerpání České republiky nehrozí. Na tiskové konferenci to řekl ministr pro místní rozvoj Kamil Jankovský, který se tím zároveň ohradil i proti nedávné kritice bývalého českého eurokomisaře Vladimíra Špidly.

Jankovský obavy ze ztráty alokace odmítl a zdůraznil, že **celkové čerpání ohroženo není**. Pomalejší čerpání v některých operačních programech je podle něj někdy způsobeno charakteristikou projektů, které si vyžadují delší čas na přípravu.

Operační programy by v rámci tzv. pravidla n+3 měly **do konce roku 2011 vyčerpat 15 % celkové přidělené alokace**. Vyčerpáním se míní tzv. certifikace výdajů, tedy nejen proplacení dotace žadatelům ze státní pokladny, ale také refundace těchto částek Evropskou komisí. A k té může dojít až ve chvíli, kdy Komise uzná, že výdaje proběhly podle pravidel – tzn. je certifikuje.

Česká republika má dosud certifikováno 89 miliard korun, **což představuje 11,4 % celkové alokace**. Pokud o část peněz nechce přijít, do konce roku 2011 musí podíl certifikovaných výdajů navýšit na 15 %.

Stav čerpání OP k I/2011 v mil. Kč (% z celkové alokace)

	Celková alokace	Proplacené prostředky příjemcům	Certifikované výdaje předložené EK
OP D	166 036	94 375 (56,8 %)	28 735 (17,3 %)
OP ŽP	141 059	18 850 (13,4 %)	10 879 (7,7 %)
OP PI	87 229	15 343 (17,6 %)	8 743 (10,0 %)
OP LZZ	52 565	8 773 (16,7 %)	5 669 (10,8 %)
OP VaVpl	59 071	1 952 (3,3 %)	39 (0,1 %)
IOP	45 294	4 529 (10,0 %)	2 620 (5,8 %)
OP VK	52 190	9 077 (17,4 %)	847 (1,6 %)
OP TP	7 098	893 (12,6 %)	502 (7,1 %)
ROP SZ	21 435	7 319 (34,1 %)	3 442 (16,1 %)
ROP MS	20 616	4 956 (24,0 %)	3 692 (17,9 %)
ROP JV	20 490	9 491 (46,3 %)	7 120 (34,7 %)
ROP SM	19 134	8 259 (43,2 %)	6 405 (33,5 %)
ROP SV	19 087	8 941 (46,8 %)	6 070 (31,8 %)
ROP JZ	17 728	5 517 (31,1 %)	661 (3,7 %)
ROP SČ	16 085	4 622 (28,7 %)	2 219 (13,8 %)
OP PK	6 751	2 752 (40,8 %)	1 004 (14,9 %)
OP PA	3 115	1 414 (45,4 %)	421 (13,5 %)
Celkem	754 984	207 060 (27,4 %)	89 068 (11,8 %)

Zdroj: MMR

Ministerstvo ujišťuje, že Česko o dotace nepřijde. V dubnu se úřad chystá vládě předložit návrh na případnou realokaci finančních prostředků od méně úspěšných programů k úspěšnějším a zabránit tak ztrátě finančních prostředků, které Česko může z evropských fondů získat. Podle Jankovského se to týká šesti operačních programů: **OP VK, OP Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ), Integrovaného OP, OP VaVpl, OP Životní prostředí (OP ŽP) a OP Technická pomoc (OP TP)**.

V případě, že by vláda realokace podpořila, musela by je schválit také Evropská komise. Schvalování realokace Bruslem je ale **běh na dlouhou trať** a není vůbec jisté, jestli by se stihl do konce letošního roku.

<http://www.mmr.cz/Pro-media/Tiskove-zpravy/2011/Jankovsky-Jiz-vice-nez-200-miliard-korun-z-evrops>

<http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/sest-operacnich-programu-mozna-prijde-o-cast-alokace-008449>

Hahn: Regiony, při čerpání peněz pospíchejte, příště by už nemusely být

Pokud se evropským regionům nepodaří vyčerpat všechny finanční prostředky, na které mají v současném programovacím období nárok, podle evropského komisaře pro regionální politiku Johannese Hahna hrozí, že v příštích letech bude finanční obnos určený na unijní kohezní politiku **výrazně zeštíhlen**.

„Je velice těžké vyjednávat o rozpočtu, když zdroje, které jsou určeny pro toto období, **nejsou plně využívány** – nebo nevyužívány takovými způsoby, které by odrážely přidanou hodnotu Evropy,“ vysvětlil shromážděným Hahn.

Na konci minulého roku se ale ukázalo, že se zatím podařilo využít pouze 56 % prostředků. Pokud bude tento trend pokračovat a během dalších dvou let, které do konce období 2007-2013 ještě zbývají, se nepovede zbytek financí přerozdělit (nebo budou přerozdělovány příliš pomalu), komisař se obává, že nebude možné rozpočet kohezní politiky udržet na stávající úrovni – tedy přibližně **50 miliardách eur na každý rok**.

S blížícím se koncem rozpočtového období se v Unii pomalu rozbíhá i debata o **budoucnosti a reformě celé regionální politiky**, do níž již stačila přispět i Evropská komise. Vloni v listopadu totiž zveřejnila svou představu, jak by kohezní politika měla v příštích letech vypadat.

Konkrétní alokace pro jednotlivé země na roky 2014 až 2020 ještě zdaleka nejsou kvantifikovány. Pro ČR se zdá být ale téměř jisté, že i díky relativnímu bohatnutí vůči průměru Unie **se nám objem dotací z fondů EU zmenší**. Pokud by oproti současnému programovacímu období poklesl „pouze“ o 10 %, považovali bychom to za pěkný úspěch českých vyjednávačů.

http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/hahn/headlines/speeches/pdf/01022011_eu2020_challenges.pdf

<http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/hahn-regiony-pr-i-cerpani-penez-pospichejte-priste-by-uz-nemusely-byt-008412>

Z ostatních únorových událostí stojí za upozornění informace z Nizozemska, kde v jako první členské zemi EU bude využito Evropské schéma iniciativa pro mikrofinancování (EU Microfinance Facility). Drobné úvěry budou určeny pro drobné podnikatele a pro nezaměstnané, kteří chtějí rozjet vlastní podnikání. Další impuls pro usnadnění přeshraničního podnikání EU vzejde z návrhu Evropské komise na propojení obchodních rejstříků členských států.

1. ÚNORA

Cíle v oblasti obnovitelných energií – Komise vyzývá členské státy k větší spolupráci: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/113>

Budoucnost politiky soudržnosti jako hlavní téma pátého fóra o soudržnosti: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/112>

Statistiky: počet cestujících v letecké dopravě klesl v roce 2009 o 6 %: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/7-31012011-BP/EN/7-31012011-BP-EN.PDF

Výbor regionů požaduje prodloužení ambiciózní politiky evropského regionální rozvoje: <http://www.cor.europa.eu/pages/PressTemplate.aspx?view=detail&id=78a6f090-8c50-45f6-8ffa-792b3aa549c2>

2. ÚNORA

Evropský parlament chce prosadit posílení práv spotřebitelů: <http://www.europarl.europa.eu/cs/pressroom/content/20110131IPR12811/html/Strengthening-consumer-rights-across-Europe>

Penzijní reforma je potřebná k udržení stability a příjmů, tvrdí Výbor pro zaměstnanost:

<http://www.europarl.europa.eu/cs/pressroom/content/20110131IPR12815/html/Pension-schemes-reform-to-ensure-sustainability-and-adequate-income>

3. ÚNORA

EU navrhuje využívat údaje o cestujících k boji proti terorismu a závažné trestné činnosti:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/120>

Evropský rozpočet po roce 2013: poslanci požadují jasnější priority: <http://www.europarl.europa.eu/en/pressroom/content/20110131IPR12839/html/Post-2013-budget-MEPs-call-for-clearer-priorities>

4. ÚNORA

Dunajská strategie jako symbol Střední Evropy: <http://www.eu2011.hu/news/danube-strategy-symbol-central-europe>

Podpora malým a středním podnikům na globální úrovni: http://ec.europa.eu/enterprise/e_i/news/article_10944_en.htm

Posílení práv spotřebitelů napříč Evropou: <http://www.europarl.europa.eu/en/pressroom/content/20110131IPR12811/html/Strengthening-consumer-rights-across-Europe>

7. ÚNORA

Závěry z jednání Evropské rady: http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/119175.pdf

Statistiky EU – doprava cestujících:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Passenger_transport_statistics

Podíl dopravy osobními automobily v EU

Litva	90,9%	Itálie	82,4%
UK	86,6%	Řecko	80,8%
Nizozemsko	86,5%	Lotyšsko	80,6%
Slovinsko	86,2%	Španělsko	80,1%
Polsko	85,5%	Dánsko	79,4%
Portugalsko	85,2%	Estonsko	79,4%
Německo	85,1%	Rakousko	78,6%
Finsko	84,5%	Belgie	78,4%
Francie	84,2%	Rumunsko	77,2%
Lucembursko	84,2%	CR	76,0%
Irsko	83,8%	Bulharsko	75,9%
Švédsko	83,3%	Slovensko	74,9%
EU-27	83,3%	Maďarsko	62,1%

Zdroj: Eurostat; údaje za rok 2008; zbytek tvoří doprava autobusy, vlaky, metrem a tramvají

8. ÚNORA

Malé a střední podniky – zjednodušení zahajovacích činností: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/business-environment/start-up-procedures/index_en.htm

9. ÚNORA

Evropská komise zveřejnila zprávu o irském Programu pro hospodářské přizpůsobení:

http://ec.europa.eu/economy_finance/index_en.htm

Výrobci dodávají jednotnou nabíječku pro mobilní telefony: http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?item_id=4886&lang=en&tpa=0&displayType=news

Evropské centrum pro rozvoj odborného vzdělávání vyzývá k předkládání žádostí o studijní programy na rok 2011:

<http://www.cedefop.europa.eu/EN/news/17712.aspx>

10. ÚNORA

Další čtyři výrobky přidány na seznam registrovaných výrobků: http://ec.europa.eu/agriculture/newsroom/18_en.htm

11. ÚNORA

Otázky a odpovědi k finanční pomoci členům eurozóny: http://ec.europa.eu/economy_finance/focuson/crisis/q_and_a_en.htm

14. ÚNORA

Digitální agenda – Komise vyzývá členské státy, aby zlepšily informovanost o jednotném evropském čísle tísňového volání 112: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/144>

Kalendárium

V Nizozemsku byl spuštěn první evropský projekt mikrofinancování:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=987&furtherNews=yes>

Potvrzeny priority maďarského předsednictví v oblasti energetické politiky:

<http://www.eu2011.hu/news/energy-policy-presidency%E2%80%99s-priorities-confirmed>

15. ÚNORA

Závěry z jednání Rady EU k záležitostem vzdělávání, mládeže a kultury:

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/educ/119297.pdf

Digitální agenda - Evropané při cestách v zahraničí používají mobily více, ale stále se ohlížejí na ceny:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/148>

16. ÚNORA

Evropská komise představuje agendu EU v oblasti práv dítěte: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/156>

Do rejstříku zapsán 1 000. název potraviny se značkou kvality: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/154>

Nová pravidla o sdílení informací týkajících se daňových záležitostí:

<http://www.consilium.europa.eu/showFocus.aspx?id=1&focusId=558&lang=en>

17. ÚNORA

Závěry z jednání Rady EU k hospodářským a finančním záležitostem:

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/119316.pdf

Komise přijímá opatření, aby evropská legislativa byla plně a řádně zavedena:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/11/86>

18. ÚNORA

Komise navrhuje pozastavení dovozních cel na obilí u některých celních kvót:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/197>

Komise považuje za důležité, aby všechny děti měly přístup k předškolnímu vzdělávání:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/185>

Zpráva o pokroku Bulharska a Rumunska: http://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/cvm/progress_reports_en.htm

21. ÚNORA

Digitální agenda - Komise zahajuje veřejnou konzultaci k elektronickým podpisům a elektronické identifikaci:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/198>

22. ÚNORA

Závěry z jednání Rady EU k všeobecným záležitostem:

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/genaff/119432.pdf

Závěry z jednání Rady EU k zahraničním záležitostem:

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/119435.pdf

23. ÚNORA

Závěry z jednání Rady EU k zemědělství a rybolovu:

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/agricult/119436.pdf

České a slovenské masné výrobky zaregistrovány jako „zaručené tradiční speciality“:

http://ec.europa.eu/agriculture/newsroom/21_en.htm

24. ÚNORA

Evropská iniciativa „Small Business Act“ podporuje malé podniky a posiluje růst:

http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?item_id=4920&lang=en&tpa=127&displayType=news

Evropská komise zveřejnila studii „Inovace energetických technologií – role daní“:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/common/publications/studies/taxation_energy_innov.pdf

25. ÚNORA

Závěry z jednání Rady EU k justici a záležitostem vnitra:

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/jha/119497.pdf

Propojení obchodních rejstříků v celé Evropě podpoří přeshraniční obchod:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/221>

28. ÚNORA

Závěry z jednání Rady EU k dopravě, energetice a telekomunikacím:

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/trans/119531.pdf

Další významný krok k vytvoření jednotného evropského nebe v Evropské unii:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/227>

Klíčovým zasedání března budou ta obě na nejvyšší úrovni - Evropské rady. Agendu bude tvořit zejména diskuse o ustavení, případně navýšení objemu, stálého záchranného mechanismu pro země eurozóny, a především Pakt pro konkurenceschopnost. Ten byl sice prvotně navržen německou kancléřkou Merkel a francouzským prezidentem Sarkozyem, krátce poté se však ujali iniciativy i předseda Komise Barroso a evropský prezident van Rompuy. Jaká verze bude schválena se dozvíme na summitu.

Zasedání klíčových institucí EU

7. 3. 2011	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k zaměstnanosti, sociální politice, zdraví a ochraně spotřebitelů
10. - 11. 3. 2011	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU pro konkurenceschopnost
11. 3. 2011	Brusel, Belgie	- Mimořádné zasedání Evropské rady
11. – 12. 3. 2011	Gödöllő, Maďarsko	- Neformální zasedání Rady EU k zahraničním záležitostem
14. 3. 2011	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k životnímu prostředí
14. 3. 2011	Brusel, Belgie	- Zasedání Euroskupiny
15. 3. 2011	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k hospodářským a finančním záležitostem
17. – 18. 3. 2011	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k zemědělství a rybolovu
21. 3. 2011	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k všeobecným záležitostem
21. 3. 2011	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k zahraničním záležitostem
24. – 25. 3. 2011	Brusel, Belgie	- Zasedání Evropské rady
24. – 26. 3. 2011	Gödöllő, Maďarsko	- Neformální zasedání Rady EU k životnímu prostředí
26. – 29. 3. 2011	Gödöllő, Maďarsko	- Neformální zasedání Rady EU pro záležitosti vzdělávání, mládeže a kultury
31. 3. 2011	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k dopravě, energetice a telekomunikacím

Diskuse o budoucí podobě Kohezní politiky EU již přestala mít teoreticko-akademickou náplň a stává se součástí velmi vlivných a kompetentních debat na odborně-politické úrovni, které v nedlouhém časovém horizontu dospějí do konečné formulace jejich pravidel. Pátá zpráva Evropské komise o ekonomické, sociální a územní soudržnosti, tedy Pátá kohezní zpráva, představuje nyní základní autoritativní dokument, jež již značně podhaluje budoucí systém.

PÁTÁ KOHEZNÍ ZPRÁVA EVROPSKÉ KOMISE

Evropu čeká nelehký úkol. Musí se dostat z hluboké krize a snížit nezaměstnanost a chudobu a zároveň přejít na nízkouhřítkovou ekonomiku. Pro splnění tak ambiciózního úkolu musí rychle konat v mnoha oblastech, a právě proto Evropská rada přijala Strategii Evropa 2020. Aby Evropa uspěla, svou úlohu budou muset sehrát evropská, národní, regionální i místní úroveň. Kohezní politika by v tomto náročném období měla nadále sehrávat klíčovou úlohu, aby zajišťovala inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění a zároveň prostřednictvím zmenšování regionálních rozdílů podporovala harmonický rozvoj Unie a jejích regionů.

Kohezní politika významně přispěla k rozšíření růstu a prosperity uvnitř Unie při současném zmenšování hospodářských, sociálních a územních rozdílů. Pátá kohezní zpráva ukazuje, že tato politika vytvořila nová pracovní místa, navýšila lidský kapitál, vybudovala kritickou infrastrukturu a zlepšila ochranu životního prostředí, zejména v méně rozvinutých regionech. Bez kohezní politiky by rozdíly byly nepochybně větší. Přetrvávající sociální účinky krize, poptávka po inovacích plynoucí z nárůstu problémů celosvětového významu a nutnost maximálně využít každé euro z veřejných výdajů si však vyžadují ambiciózní reformu politiky.

Jak je uvedeno ve Sdělení Evropské komise k revizi rozpočtu EU, je třeba pokročit zejména v těchto klíčových oblastech:

- soustředit zdroje především na splnění úkolů a cílů ze Strategie Evropa 2020;
- zavázat členské státy k provádění reforem, které jsou zapotřebí pro účinné fungování politiky;
- zlepšit účinnost politiky při zvýšeném důrazu na dosahování výsledků.

Výslovné propojení kohezní politiky se Strategií Evropa 2020 nabízí opravdovou příležitost: nadále pomáhat chudším regionům EU dohnat zpoždění, usnadnit koordinaci politik EU a učinit z politiky soudržnosti hlavní motor, který bude umožňovat růst celé EU – a to i z hlediska kvality – a současně věnovat pozornost závažným společenským problémům, jako je stárnutí obyvatelstva a změna klimatu. Při tom je samozřejmě nutné detailně respektovat potřeby především podrozvinutých zemí a regionů, které stále dovršují konvergenční proces; tyto potřeby mohou být specifické a mohou být vnímány jako příprava na řešení výzev spojených se Strategií EU 2020.

S těmito závěry Evropská komise zahájila veřejnou konzultaci o budoucnosti kohezní politiky. Bude se vycházet z množiny otázek k hlavním myšlenkám reformy politiky. V další části příspěvku následují části, postupně se zabývající tím, jak politiku zefektivnit a zlepšit její dopad, aby zvyšovala evropskou přidanou hodnotu, jak lze ještě zlepšit řízení politiky a jak lze zjednodušit prováděcí (implementační) systém.

ZVÝŠENÍ PŘÍNOSU KOHEZNÍ POLITIKY PRO EVROPU

Přidaná hodnota kohezní politiky je opakovaně předmětem diskusí politiků, akademiků a dalších zúčastněných stran. Někteří tvrdí, že kohezní politika je jen volně spojena s prioritami EU, že zdroje přidělované jednotlivým oblastem příliš rozmělnuje a že lze jen stěží měřit její účinky. Ačkoliv zpráva ukazuje, že kohezní politika přispěla k hospodářskému a sociálnímu rozvoji regionů a blahobytu obyvatel, Evropská komise tuto kritiku bere velmi vážně.

Další reformy kohezní politiky by se proto při zachování jejího celkového cíle měly snažit orientovat politiku na výsledky a provést kroky nutné pro jejich dosahování, a to při současném omezování byrokracie a zjednodušování každodenního řízení politiky.

Posílení strategického plánování

Kohezní politika je již podstatně sladěna s Lisabonskou strategií, a to zejména prostřednictvím vyčleňování finančních prostředků. Míra tohoto sladění ovšem není dostatečná kvůli rozdílům v řízení těchto dvou strategických procesů. Do budoucna lze udělat víc pro to, aby politika soudržnosti více korespondovala se Strategií Evropa 2020. To vyžaduje

především jasné pokyny na evropské úrovni a strategičtější přístup k vyjednávacímu procesu a navazujícím krokům.

Sdělení k revizi rozpočtu EU vytyčilo nový strategický programový přístup pro kohezní politiku směřující k těsnějšímu provázání jednotlivých politik EU, aby mohla být splněna Strategie Evropa 2020 a integrované hlavní směry. Tento přístup by obsahoval následující prvky:

- Společný strategický rámec (SSR) přijatý Komisí a převádějící úkoly a cíle Strategie Evropa 2020 na investiční priority. Rámec by zahrnoval Kohezní fond, Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a Evropský rybářský fond;
- Smlouvu o partnerství pro rozvoj a investice, která by na základě Společného strategického rámce určovala investiční priority, přidělování vnitrostátních prostředků a prostředků z rozpočtu EU na prioritní oblasti a programy a obsahovala dohodnuté podmínky a cíle, jakých má být dosaženo. Tato Smlouva by se týkala kohezní politiky. Aby byla hospodářská, sociální a územní koheze podporována kompaktním a jednotným způsobem, mohlo by být užitečné

Téma

rozšířit působnost Smlouvy také na jiné politiky a finanční nástroje EU. Uvedená Smlouva vzejde z diskusí mezi členskými státy a Evropskou komisí o strategii rozvoje obsažené v jejich národních programech reformem. Rovněž by obsahovala popis koordinace využívání prostředků EU na vnitrostátní úrovni.

- Operační programy (OP), které by byly, stejně jako v současném období, hlavním nástrojem řízení a převáděly by strategické dokumenty na konkrétní investiční priority zároveň se stanovením jasných a měřitelných cílů, což by mělo přispět k dosažení vnitrostátních cílů stanovených v rámci Strategie Evropa 2020.

Načasování předkládání výročních zpráv sledujících pokrok v plnění cílů by bylo sladěno s řídicím cyklem Strategie Evropa 2020. Na tomto základě by se odehrávala pravidelná politická debata v příslušných útvech Rady a výborech Evropského parlamentu, která by zlepšila transparentnost, zodpovědnost a hodnocení účinků politiky soudržnosti.

Zvláštní dopad na politiku soudržnosti mají tři návrhy obsažené ve sdělení k revizi rozpočtu EU:

- a) soustředování finančních zdrojů - zvýšení koncentrace,
- b) systém podmínek a pobídek
- c) zaměření se na výsledky.

ad a) Zvýšení tematické koncentrace

Hodnocení ex post týkající se kohezní politiky vedla k závěru, že k dosažení kritického množství a viditelného dopadu je zapotřebí větší koncentrace prostředků. V budoucnu tudíž bude nezbytné zajistit, aby členské státy a regiony dokázaly soustředit unijní a vnitrostátní prostředky na malý počet priorit, jež odpovídají jejich specifickým problémům, s nimiž se potýkají. Toho by mohlo být dosaženo tím, že by předpisy upravující kohezní politiku obsahovaly seznam tematických priorit odkazujících se na priority, integrované hlavní směry a stěžejní iniciativy Strategie Evropa 2020.

V závislosti na objemu vkládaných finančních prostředků EU by se země a regiony musely zaměřit na více či méně priorit. Po členských státech a regionech přijímajících méně finančních prostředků by tudíž bylo požadováno, aby celou dostupnou finanční částku přidělily na dvě nebo tři priority, zatímco ty, které by obdržely větší finanční podporu, by si jich mohly stanovit více. Některé priority by byly povinné.

Tematická koncentrace by zároveň členským státům a regionům neměla bránit v experimentování a financování inovačních projektů. Lze uvažovat také o samostatném financování pro zvláštní cílové skupiny nebo experimentální přístupy (např. místní rozvoj), které by mohlo mít podobu celkových grantů.

b) Zvýšení výkonnosti pomocí podmínek a pobídek

Finanční a hospodářská krize Evropskou komisí přiměla k navržení opatření ke zlepšení správy ekonomických

záležitostí Unie. Zdravé makroekonomické politiky, příznivé mikroekonomické prostředí a silné institucionální rámce jsou nutnými předpoklady vytváření pracovních míst, povzbuzení růstu, snižování sociálního vyloučení a dosažení strukturálních změn.

O kohezní politice to platí ještě ve větší míře, neboť její účinnost z velké části závisí na hospodářském prostředí, v němž je uplatňována. Lze tudíž posílit vazby mezi kohezní politikou a rámcem hospodářské politiky Unie.

Zprvu, na podporu nového systému správy ekonomických záležitostí by byla zavedena nová ustanovení o podmíněnosti, čímž by se vytvořily pobídky k provádění reformem. Po členských státech by bylo požadováno provedení reformem potřebných k zajištění účinného využívání finančních prostředků v oblastech přímo souvisejících s kohezní politikou, např. v oblasti ochrany životního prostředí, systémů flexikurity, vzdělání nebo výzkumu a inovací. Pro každou z tematických priorit by Společný strategický rámec (SSR) stanovil klíčové principy, jimiž by se financování řídilo. Tyto principy musí ponechat prostor pro přizpůsobení vnitrostátním a regionálním podmínkám. Jejich hlavním účelem by bylo pomáhat zemím a regionům vypořádat se s problémy, které se v minulosti ukázaly jako obzvláště důležité pro uplatňování kohezní politiky. Tyto principy by se mohly vztahovat např. k provádění konkrétních právních předpisů EU, financování strategických projektů EU nebo správních, hodnotících a institucionálních kapacitě.

Na tomto základě by na začátku programového cyklu byla v programových dokumentech (tj. ve Smlouvách o partnerství pro rozvoj a investice a operačních programech) s každým členským státem, případně regionem (v závislosti na institucionálním kontextu) sjednána konkrétní závazná podmíněnost pro oblasti přímo související s kohezní politikou při současném zachování koordinovaného postupu se všemi příslušnými politikami EU. Jejich splnění by bylo předpokladem pro výplatu finančních prostředků na kohezi buď na začátku programového období, nebo během hodnocení, v němž by Evropská komise hodnotila pokrok v plnění dohodnutých reformem.

Téma

Pro upevnění strukturálních změn, podporu růstu, vytváření pracovních míst a snížení sociálního vyloučení je klíčové dokončit institucionální reformu, především pak snížit regulační a administrativní zatížení pro podniky nebo zlepšit státem poskytované služby. Tak jako dosud budou tato opatření doplňována podporou v rámci kohezní politiky s cílem dosáhnout rozvoje správné a institucionální kapacity a účinného systému řízení. Toto by mělo být dostupné všem členským státům a regionům.

Zadruhé, finanční sankce a pobídky související s Paktem stability a růstu byly dosud omezeny pouze na Kohezní fond. Evropská komise navrhla rozšířit jejich použití také na zbývající části rozpočtu EU, aby fungovaly jako doplňkový prostředek k zajištění respektování klíčových makroekonomických podmínek v rámci nápravné složky Paktu stability a růstu. Pro případy nedodržení pravidel paktu by měly být vytvořeny pobídky v podobě pozastavení nebo zrušení vyplácení části současných nebo budoucích prostředků z rozpočtu EU, aniž by přitom byli dotčeni koneční příjemci financování z fondů EU. Prostředky, jejichž vyplácení bylo zrušeno, by zůstaly v rozpočtu EU.

Stále v širší souvislosti se správou ekonomických záležitostí EU by mělo být reformováno ověřování dodržování zásady adicionality formou jeho navázání na systém ekonomického dohledu EU. K tomuto účelu by měly být použity ukazatele již obsažené v programech stability a v konvergenčních programech, které členské státy Evropské komisi každoročně předkládají. Spoluřadování je jednou ze základních zásad kohezní politiky zajišťující odpovědnost za její provádění přímo v daném místě. Jeho výše by měla být přehodnocena a případně odstupňována tak, aby lépe odrážela úroveň rozvoje, přidanou hodnotu EU, druhy opatření a příjemce.

Nakonec je třeba prozkoumat i jiné nástroje, které by mohly dále zvýšit účinnost kohezní politiky. K povzbuzení pokroku při plnění cílů Strategie Evropa 2020 a souvisejících vnitrostátních cílů a úkolů by na úrovni EU například mohly být vytvořeny prostředky na výkonnostní prémii: vymezená část rozpočtu na kohezi by byla vyhrazena a přidělována během přezkoumání v polovině období těm členským státům a regionům, jejichž programy nejvíce přispěly – ve srovnání s počátečním stavem – k plnění cílů a úkolů Strategie Evropa 2020. Zkušenosti získané během současného období rovněž prokazují, že Evropská komise potřebuje určité prostředky na přímou podporu experimentování a vytváření sítí, obdobně jako v případě inovačních opatření v předchozích programových obdobích.

c) Zlepšení hodnocení, výkonu a výsledků

Kvalitnější a lépe fungující systémy monitorování a hodnocení jsou zásadním předpokladem pro přechod na strategičtější a na výsledky zaměřený přístup ke kohezní politice. Takový posun by podpořilo provedení určitého počtu změn.

Zprvu, východiskem pro přístup zaměřený na výsledky je stanovení ex ante jasných a měřitelných cílů a ukazatelů výsledků. Ukazatele musí být jasně interpretovatelné, statisticky

podložené, poskytovat odpovídající údaje a být přímo spojené s uplatňováním kohezní politiky, musí být možné je rychle sesbírat a uveřejnit. Ukazatele a cíle by měly být dohodnuty během diskusí o programových dokumentech nad rámec několika základních indikátorů, vztahujících se ke konkrétnímu fondu a společných pro všechny operační programy spadající do rámce Strategie Evropa 2020. Pro výroční zprávy by navíc bylo klíčové včasné a úplné předávání přesných informací o ukazatelích a pokroku v plnění odsouhlasených cílů.

Zadruhé, hodnocení ex ante by se měla zaměřit na vylepšování návrhu programu, aby při jeho provádění mohly být monitorovány a hodnoceny nástroje a pobídky pro plnění úkolů a cílů.

Zatřetí, hodnocení by mělo v mnohem větší míře využívat přesných metod odpovídajících mezinárodním standardům, včetně hodnocení dopadu. Na hodnocení dopadu by bylo pamatováno pokud možno v rané fázi, aby byl zajištěn sběr a šíření náležitých údajů. Povinností by se nadto stalo připravovat plány průběžného hodnocení každého programu, neboť tyto zlepšují transparentnost na úrovni EU, posilují hodnotící strategie a zlepšují celkovou kvalitu hodnocení. V úvahu by mohla přicházet také hodnocení, která by byla prováděna poté, co by bylo Evropské komisi formálně doloženo vyčerpání určité části finančních prostředků.

V poslední řadě by členské státy mohly za účelem podání uceleného souhrnného hodnocení plnění programu připravovat zprávu shrnující výsledky průběžných hodnocení, která provádějí v průběhu programového období.

Podpora využívání nových finančních nástrojů

Sdělení k revizi rozpočtu EU důrazně obhajuje myšlenku zvýšení pákového účinku rozpočtu EU. V programovém období 2007–2013 byly vyvinuty nové formy financování investic, které se odklánějí od tradičního financování založeného na grantech ve prospěch inovačních způsobů kombinování grantů a půjček. Evropská komise by chtěla, aby členské státy a regiony v budoucnu takovéto nástroje více využívaly.

Tyto finanční nástroje pomáhají vytvářet revolvingové formy financování, které jsou v dlouhodobější perspektivě snadněji udržitelné. Toto je rovněž jeden ze způsobů, jak Evropě zejména v době recese pomoci navýšit prostředky na investice. Otevírají se tím nové trhy pro různé formy partnerství veřejného a soukromého sektoru, což s sebou zároveň přináší odborné znalosti mezinárodních finančních institucí.

Ke zlepšení nástrojů finančního inženýrství používaných v rámci politiky soudržnosti můžeme uvažovat o těchto opatřeních:

- více vyjasnit a logicky utřídit pravidla, jež obsahuje regulační rámec – pravidla pro financování založené na grantech a pravidla upravující návratné formy pomoci – zejména co se týče způsobilosti výdajů a auditů;
- všeobecnou finanční podporu firmám poskytovat hlavně

prostřednictvím nástrojů finančního inženýrství a granty používat ke spolufinancování oblastí, které vyžadují cílenou podporu (inovace, investice do životního prostředí atd.);

- rozšířit rozsah působnosti i navýšit objem nástrojů finančního inženýrství: z hlediska působnosti obsáhnout nové činnosti (např. udržitelnou městskou hromadnou dopravu, výzkum a vývoj, energetiku, místní rozvoj, celoživotní učení nebo aktivity na podporu mobility, činnosti zabývající se změnou klimatu a životním prostředím, informační a komunikační technologie a širokopásmový internet); z hlediska objemu prostředků kombinovat dotace úroků s poskytováním půjček nebo jiných forem návratného financování.

V této souvislosti zde zůstává stále řada ne zcela zodpovězených otázek následujícího typu, které by měly doznat zodpovězení právě v souvislosti s přijetím ji:

- Jak dosáhnout těsnějšího sepjetí Strategie Evropa 2020 a kohezní politiky na roky 2014 až 2020 na úrovni EU, národní a nižší?
- Měla by působnost Smlouvy o partnerství pro rozvoj a investice sahát i za rámec kohezní politiky? Pokud ano, do jakých oblastí?
- Jakým způsobem lze dosáhnout silnějšího tematického zaměření na priority Strategie Evropa 2020?
- Jakým způsobem by mohl systém podmínek, pobídek a řízení zaměřeného na výsledky zefektivnit kohezní politiku?

- Jakým způsobem by se dalo dosáhnout většího zaměření kohezní politiky na výsledky?
- Které priority by měly být povinné?

Výše celkových alokací kohezní politiky členských zemích EU v období 2007 - 2013 (mld. EUR; běžné ceny)

Polsko	67,284	Lotyšsko	4,620
Španělsko	35,217	Slovinsko	4,205
Itálie	28,812	Estonsko	3,456
ČR	26,692	Belgie	2,258
Německo	26,340	Nizozemsko	1,907
Maďarsko	25,307	Švédsko	1,891
Portugalsko	21,511	Finsko	1,716
Řecko	20,420	Rakousko	1,461
Rumunsko	19,668	Irsko	0,901
Francie	14,319	Malta	0,855
Slovensko	11,588	Kypr	0,640
Velká Británie	10,613	Dánsko	0,613
Litva	6,885	Lucembursko	0,065
Bulharsko	6,853	EU-27	347,410

Zdroj: Evropská komise, pozn.: u EU-27 se jedná o celkovou finanční alokaci, u jednotlivých členských států se jedná o indikativní alokace (může se lišit od skutečného čerpání).

POSÍLENÍ ŘÍZENÍ

Představení třetí dimenze: územní soudržnost

K cílům hospodářské a sociální soudržnosti přidala Lisabonská smlouva územní soudržnost. V důsledku toho je nutné věnovat se tomuto cíli v nových programech, se zvláštním důrazem na roli měst, funkčních zeměpisných celků, oblastí potýkajících se se specifickými zeměpisnými nebo demografickými problémy a makroregionálních strategií.

Městské oblasti mohou být hnací silou růstu a ohnisky tvořivosti a inovací. Podaří-li se shromáždit kritické množství účastníků typu společností, univerzit a výzkumných pracovníků, bude možné dosahovat vyšších úrovní růstu a vytvářet nová pracovní místa. Problémy měst, ať už související se zhoršováním životního prostředí nebo sociálním vyloučením, si vyžadují specifickou odezvu a přímé zapojení na příslušné úrovni státní správy. V této souvislosti by měla být vytvořena ambiciózní městská agenda, v níž budou přesněji určeny prostředky na řešení problémů měst, a v níž budou městské orgány sehrávat výraznější úlohu při navrhování provádění strategií městského rozvoje. Příslušná opatření pro městské oblasti, související prostředky a dotčená města by měla být jasně uvedeny v programových dokumentech.

Otázkou, která by měla být do budoucna řešena, je, zda by měl regulační rámec kohezní politiky umožňovat větší flexibilitu v sestavování operačních programů, aby mohly lépe zohledňovat

přírodní a zeměpisné aspekty rozvojových procesů. Programy by pak mohly být sestavovány a řízeny nejen na národní a regionální úrovni, ale například i na úrovni skupin několika měst nebo povodí a přímořských oblastí.

Zpráva ukazuje, že rozvojové problémy mohou být v některých případech prohlubovány zeměpisnými a demografickými rysy. To platí zejména pro nejvzdálenější regiony, ale i pro nejseverněji položené regiony s velmi nízkou hustotou osídlení, a dále ostrovní, přeshraniční a horské regiony, jak je výslovně uvedeno v Lisabonské smlouvě. K zohlednění těchto zvláštností bude nezbytné přijmout cílená opatření, aniž by však muselo nutně dojít k navyšování počtu nástrojů a programů. Územní soudržnost znamená věnovat pozornost rovněž vazbám mezi venkovem a městem z hlediska přístupu k dostupné a kvalitní infrastruktuře a službám, a problémům v oblastech s vysokou koncentrací komunit žijících na okraji společnosti.

A konečně, další práce na vytváření nových makroregionálních strategií by měla vycházet z důkladného přezkoumání stávajících strategií a dostupnosti prostředků. Makroregionální strategie by měly být široce zaměřené integrované nástroje soustřeďující se na klíčové problémy a podpořené zesíleným nadnárodním prvkem, přestože by většina finančních prostředků měla pocházet z národních a regionálních programů spolufinancovaných pomocí kohezní politiky a z jiných vnitrostátních zdrojů.

Posilování partnerství

Efektivní provádění Strategie Evropa 2020 si vyžaduje řídicí systém zahrnující činitele v členských státech, kteří dokáží působit ve prospěch změn, a který propojí úroveň EU s národní, regionální a místní úrovní státní správy.

V zájmu úplného zmobilizování všech zúčastněných stran by mělo být posíleno zastoupení místních a regionálních účastníků, sociálních partnerů a občanské společnosti jak v politickém dialogu, tak v provádění kohezní politiky. S přihlédnutím k výše uvedenému by měla být zachována podpora dialogu mezi veřejnými a soukromými subjekty, včetně sociálních a hospodářských partnerů a nevládních organizací.

V této souvislosti by měl být v rámci kohezní politiky posílen význam koncepcí místního rozvoje, např. formou

podpory aktivních snah o začlenění, společenských inovací, vytváření inovačních strategií nebo navrhování řešení pro obnovu zanedbaných oblastí. Tyto aktivity by měly být úzce koordinovány s obdobnými akcemi podporovanými v rámci politiky rozvoje venkova a námořní politiky.

I v této oblasti bude žádoucí odpovědět v dalším procesu vytváření pravidel budoucí kohezní politiky především na tyto dotazy:

- Jak může kohezní politika lépe zohlednit klíčovou úlohu, kterou v rozvojových procesech a při vzniku makroregionálních strategií hrají městské oblasti a území se zvláštními zeměpisnými charakteristikami?
- Jak lze prohloubit partnerský přístup a využívání spolupráce s místními a regionálními účastníky, sociálními partnery a občanskou společností?

ÚČINNĚJŠÍ A JEDNODUŠŠÍ PROVÁDĚCÍ SYSTÉM

Třebaže na vyvození konečných závěrů o účinnosti systému kohezní politiky v období 2007–2013 je příliš brzy, členské státy vystupují proti příliš častým a radikálním změnám pravidel, které by komplikovaly provádění politiky. Určitý počet pečlivě vytipovaných změn si však přece jen zasluhuje bližší pohled.

Finanční řízení

Podle nedávného návrhu na revizi finančního nařízení by orgán zodpovědný za řízení programů kohezní politiky každoročně předkládal tzv. prohlášení řídicího subjektu o věrohodnosti, k němuž by byla přiložena roční účetní závěrka a výrok nezávislého auditora. To by posílilo zodpovědnost za výdaje spolufinancované z rozpočtu EU v jakémkoliv finančním roce.

Evropská komise navrhuje zavést u kohezní politiky postup periodického schvalování účetní závěrky, který by vycházel z výročního prohlášení řídicího subjektu. Taková úprava by posílila proces zajišťování kvality auditu a umožnila by pravidelnou částečnou uzavěrku programů.

Evropská komise musí zvážit, zda by k urychlení vyplácení grantů příjemcům a zvýšení motivace k silnější vnitrostátní kontrole nepříspělo, kdyby se vnitrostátním orgánům výdaje vyplácely až poté, co byl příjemcům vyplacen příslušný příspěvek EU.

Evropská komise se bude rovněž zabírat možností zapracování motivačních – na výsledcích založených – prvků do vyplácení příspěvku EU na operační programy nebo jejich části, podle toho, o jaký druh akce se jedná.

A konečně by měly být více využívány zjednodušené metody vyplácení prostředků, jako je standardní stupnice jednotkových nákladů a vyplácení paušálních částek na granty, zavedené pro období 2007–2013. Tímto by se zároveň dosáhlo zvýšení jejich účinku. Jednalo by se o další způsob, jak postupně přejít na přístup více zaměřený na výsledky.

Snížení administrativní zátěže

Obecný přístup pro období 2007–2013, podle něž se stanoví pravidla způsobilosti na vnitrostátní úrovni, by měl být zachován. Měla by být nicméně přijata společná pravidla pro zásadní body, jako jsou režijní náklady pokrývající různé fondy EU. Sjednocení pravidel způsobilosti výdajů pro všechny oblasti politiky, finanční nástroje a fondy by zjednodušilo využívání finančních prostředků uživateli a usnadnilo by správu fondů vnitrostátním orgánům. Snížilo by se riziko omylů při současném zachování možnosti odlišného postupu tam, kde by to bylo potřeba pro zohlednění zvláštností dané politiky, nástroje nebo příjemců. V souladu se zásadou proporcionality by bylo také užitečné zabývat se otázkou, jak dosáhnout toho, aby kontrolní opatření byla hospodárnější a zakládala se na hodnocení rizik, což by vedlo ke zlepšení jejich účelnosti a účinnosti a zároveň by to v souladu se zásadou řádného finančního řízení i náležitě a za rozumnou cenu pokrylo průvodní rizika.

Finanční kázeň

Smyslem pravidla o zrušení závazku je zajistit, aby projekty byly prováděny v rozumném časovém rámci a podpořilo se dodržování finanční kázně. Avšak tím, že se soustředí přílišná pozornost na rychlé – a tedy méně na efektivní – využívání prostředků, může dojít k narušení přístupu členských států a regionů. Uplatňování pravidla o zrušení závazku je kromě toho komplikováno řadou výjimek. Je třeba pečlivě nastolit rovnováhu mezi zabezpečením kvality investic a hladkým a rychlým prováděním. Jednou z možností by bylo používat u všech programů systém „N+2“ kromě prvního roku a jinak odstranit všechny výjimky a odchylky.

Finanční kontrola

Co se týče řídicích a kontrolních systémů, je třeba zajistit nejen silnější audit, ale také dosáhnout většího nasazení členských

Téma

států v oblasti kontroly kvality. To by Evropskému parlamentu, Evropské komisi a členským státům umožnilo soustředit se více na výsledky a dopad politiky soudržnosti.

Prvním návrhem je, s ohledem na zkušenosti získané z hodnocení ex ante týkajícího se souladu programů pro období 2007–2013, revidovat postup hodnocení ex ante systémů, aby se předešlo problémům s řídicími a kontrolními systémy. Postup by měl být zjednodušen při současném zachování jeho přínosů. Toho lze dosáhnout zaměřením hodnocení na hlavní zodpovědný řídicí orgán prostřednictvím akreditačního procesu a přehodnocením účasti Evropské komise v tomto procesu.

Druhým návrhem je zvýšit míru jistoty pomocí koncentrace odpovědnosti. Výhradní zodpovědnost za řádné řízení a kontrolu operačního programu by nesl akreditovaný orgán.

V této oblasti bychom měli pozornost zaměřit na odstranění především následujících otázek:

- Jak lze zjednodušit proces auditu a sjednotit audity prováděné členskými státy a Evropskou komisí, aniž by byla snížena vysoká míra jistoty auditu prostředků vynakládaných na spolufinancování?
- Jaký způsob uplatňování zásady proporcionality by mohl snížit administrativní zatížení při řízení a kontrole?
- Měla by pro programy územní spolupráce existovat specifická zjednodušující opatření?
- Jak lze při definování způsobilosti nastavit vhodnou rovnováhu mezi obecnými pravidly společnými pro všechny fondy a zároveň zohlednit odlišnosti, které mezi fondy existují?
- Jak lze zajistit dodržování finanční kázně a současně poskytovat dostatečnou flexibilitu při sestavování a provádění složitých programů a projektů?

CELKOVÁ STRUKTURA KOHEZNÍ POLITIKY A DALŠÍ KROKY

Cílem kohezní politiky je podporovat harmonický rozvoj Unie a jejích regionů pomocí snižování regionálních rozdílů. Politika také podporuje růstový model Strategie Evropa 2020 včetně potřeby nalézt řešení závažných problémů v sociální oblasti a zaměstnanosti. Kohezní politika takový vývoj všech regionů podporuje jasnou investiční strategií, která zvyšuje konkurenceschopnost, zaměstnanost, zlepšuje sociální začlenění a chrání a rozvíjí životní prostředí.

Tak jako nyní by se podpora poskytovaná regionům lišila v závislosti na stupni jejich hospodářského rozvoje (vyjádřeného v HDP na obyvatele), čímž jsou jasně odlišeny „méně“ a „více“ rozvinuté regiony. V zájmu snadnějšího přechodu mezi těmito dvěma kategoriemi a zajištění spravedlivého zacházení regionům na obdobném stupni hospodářského rozvoje by mohla být vznesena otázka, zda by současný systém odstupňovaného přechodu mohl být nahrazen jednodušším systémem, který by obsahoval novou přechodnou kategorii regionů. Tato kategorie by rovněž zahrnovala regiony mající v současnosti nárok na podporu v rámci cíle „Konvergence“, ale jejichž HDP by byl podle nejnovějších statistik vyšší než 75 % průměru Unie.

V souladu se Sdělením k revizi rozpočtu EU je zároveň třeba pro budoucí celkové uspořádání kohezní politiky uvažovat o tom, jak by mohlo být upraveno zaměření ESF v zájmu zajištění splnění cílů a úkolů Strategie Evropa 2020, a také jak dosáhnout většího zviditelnění a kvalitního odhadu objemů finančních prostředků. Stejně tak je důležité prozkoumat, jak by ESF mohl lépe sloužit účelům evropské strategie zaměstnanosti a přispívat k ucelené evropské iniciativě pro zaměstnanost, již požaduje Sdělení k revizi rozpočtu EU.

Kohezní politika se bude i nadále zaměřovat na plnění integrovaných hlavních směrů hospodářské politiky a politiky zaměstnanosti.

Z Kohezního fondu budou mít nadále užitek členské státy, jejichž HND na obyvatele je nižší než 90 % průměru Unie.

V neposlední řadě bude kohezní politika i nadále podporovat územní dimenze spolupráce (přeshraniční, nadnárodní a meziregionální). To bude zahrnovat přehodnocení a zjednodušení současné úpravy přeshraniční spolupráce, včetně nástrojů NPP, ENPI a ERF pro přeshraniční spolupráci na vnějších hranicích EU, a také stávající praxe u akcí nadnárodní povahy podporovaných z EFRR i z ESF.

V této souvislosti by měla být další debata orientována na uspokojivé zodpovězení těchto problémových okruhů:

- Jak lze zajistit, aby celkové uspořádání kohezní politiky bralo v úvahu jedinečnost každého z fondů, zejména pak potřebu většího zviditelnění a schopnosti předvídat objem finančních prostředků ESF, a jak tento fond zaměřit na plnění cílů Strategie Evropa 2020?
- Jak by mohla vypadat nová přechodná kategorie regionů, která by dopomáhala regionům, které ještě nedokončily snižování ztráty na ostatní regiony?

Další kroky

Pátá zpráva o soudržnosti uvádí některé z klíčových myšlenek Evropské komise na reformu kohezní politiky v návaznosti na dlouhou diskusi, která začala v roce 2007 při vydání čtvrté zprávy o soudržnosti. Tyto myšlenky budou v nejbližších několika měsících doladěny a zkonsolidovány. Autoritativním fórem, které završilo nynější úroveň debat o budoucí kohezní politice, bylo Páté fórum o soudržnosti, konané v Bruselu na přelomu ledna a února 2011. Dalším významným příspěvkem k vyjasnění budoucí kohezní politiky pak bude přijetí strategických rámcových závěrů ohledně nového víceletého finančního rámce po roce 2014, jichž bychom se měli dočkat v průběhu roku 2011.

Dotační výzvy

V rubrice Dotační výzvy sledujeme za přispění dceřiné společnosti České spořitelny konzultační firmy Grantika ČS a portálu eDotace.cz zajímavé aktuálně vyhlášené výzvy k předkládání žádostí o dotace ze strukturálních fondů a Kohezního fondu EU. V tabulce jsou monitorovány informace o operačním programu, v rámci kterého byla výzva vyhlášena, o konkrétních oblastech podpory daného programu, typu vhodného žadatele a datu uzávěrky předkládání žádostí o dotaci.

Vyhlášené výzvy k předkládání žádostí o dotace z fondů EU

Program	(Pod)Oblast podpory/Program	Vhodný žadatel	Uzávěrka
Integrovaný operační program	Oblast podpory 4.1a): Národní podpora cestovního ruchu Cíl Konvergence Oblast podpory 4.1b): Národní podpora cestovního ruchu Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost (aktivita A, E)	Czechtourism	31.5.2011
ROP Jihovýchod	Oblast podpory 3.1: Rozvoj urbanizačních center, Projekty - IPRM	Statutární města Brno a Jihlava, organizace zřizované nebo zakládané statutárními krajskými městy Brnem a Jihlavou se souhlasem zřizovatele, NGO, vzdělávací instituce, MSP (jen pokud budou svůj projekt realizovat na území těchto měst)	31.12.2013
7. rámcový program	Iniciativa pro MSP - digitální obsah a jazyky	Osoba s právní subjektivitou (fyzická nebo právnická osoba) ustanovená v členském státě EU nebo přidružených zemích nebo osoby založené na základě práva Společenství, mezinárodní „Evropská zájmová organizace“	28.4.2011
7. rámcový program	Společná technologická iniciativa Čisté nebe - 1. výzva 2011	Osoby s právní subjektivitou (fyzická nebo právnická osoba) ustanovené v členských státech nebo asociovaných zemích	3.5.2011

Připravované výzvy k předkládání žádostí o dotace z fondů EU

Program	Specifikace výzvy	Vyhlášení
OP Životní prostředí	Oblast podpory 1.3: Omezování rizika povodí	III-IV/2011
	Oblast podpory 4.1: Zkvalitnění nakládání s odpady	III-IV/2011
	Oblast podpory 4.2: Odstraňování starých ekologických zátěží	III-IV/2011
	Oblast podpory 6.1: Implementace a péče o území soustavy Natura 2000	III-IV/2011
	Oblast podpory 6.2: Podpora biodiverzity	III-IV/2011
	Oblast podpory 6.3: Obnova krajinných struktur	III-IV/2011
	Oblast podpory 6.4: Optimalizace vodního režimu krajiny – ale nebude podpořeno zpracování studií podélných revitalizací a opatření k ochraně proti vodní a větrné erozi	III-IV/2011
	Oblast podpory 6.5: Podpora regenerace urbanizované krajiny	III-IV/2011
	Oblast podpory 6.6: Prevence sesuvů a skal. řícení, monitorování geofaktorů a následků hornické činnosti a hodnocení neobnovitelných přírodních zdrojů včetně zdrojů podzemních vody	III-IV/2011
OP LZZ	Oblast podpory 3.3: Integrace sociálně vyloučených skupin na trhu práce – GP	III/2011
	Oblast podpory 3.4: Rovné příležitosti žen a mužů na trhu práce a sladění pracovního a rodinného života	III/2011
OP Životní prostředí	Podoblast podpory 3.1.1: Výstavba a rekonstrukce zdrojů tepla využívajících OZE	III-IV/2011
	Podoblast podpory 3.1.2: Výstavba a rekonstrukce zdrojů elektřiny využívajících OZE – kromě instalace fotovoltaických systémů pro výrobu elektřiny a výstavby elektráren spalujících biomasu	III-IV/2011
	Podoblast podpory 3.1.3: Výstavba a rekonstrukce zdrojů pro kombinovanou výrobu elektrické energie a tepla využívajících OZE	III-IV/2011
	Podoblast podpory 3.1.4: Realizace úspor energie – žádosti do podoblasti podpory 3.2.1 nebudou přijímány samostatně, ale pouze podané v kombinaci s podoblastí podpory 3.1.1	III-IV/2011

Máte zájem získat více informací k jednotlivým výzvám? Prosím kontaktujte naše specialisty z EU Office ČS (EU_office@csas.cz; 956 718 014 nebo 956 718 012).

eDotace.cz

Kompletní přehled připravovaných výzev naleznete zde:

http://www.edotace.cz/gallery/1/571-strucny_prehled_vybranych_dotacnich_vyzev_prip_ravovanych_od_brezna_2011.pdf

Dotační poradna

Schválení žádosti o dotaci z prostředků EU na realizaci vybrané akce je všeobecně žadateli považováno za velký úspěch a pro mnohé představuje i konec jejich úsilí. Skutečností ale je, že teprve začíná dlouhá cesta plná povinností, nařízení a pravidel, která je nutné naplnit a dodržet, než bude dotace s konečnou platností žadateli proplacena.

POVINNOSTI PŘÍJEMCŮ DOTACÍ PŘI REALIZACI PODPOŘENÝCH PROJEKTŮ

Schválením žádosti o dotaci pro příjemce prostředků nic nekončí, ba naopak se roztáčí kolo nejrůznějších povinností. Mezi ty nejdůležitější patří:

- vybrat dodavatele zboží, služeb a prací v souladu se zákonem o veřejných zakázkách či podle pravidel příslušného dotačního programu,
- zajistit potřebnou publicitu projektu,
- vést důkladné účetnictví a na analytických účtech rozlišovat výdaje a příjmy projektu,
- dodržet výstupy a harmonogram projektu
- v pravidelných intervalech informovat poskytovatele o průběhu projektu a jeho výsledcích.

Navíc je nutné si uvědomit, že žadatelé o dotaci jako realizátoři projektů se musí těmito pravidly dotačních programů bezpodmínečně řídit, i když výsledek hodnocení projektu ještě není znám!

Odlíšná pravidla u různých dotačních programů

Předně je potřeba si uvědomit, že každý dotační titul si stanovuje vlastní pravidla realizace projektu a vlastní povinnosti příjemců dotací. Nejenže se tato pravidla liší mezi dotačními programy navzájem, ale také může docházet k odlišnostem mezi různými koly výzev v rámci jednoho programu, popř. dokonce mezi různými verzemi též příruček v rámci jedné výzvy!

Prvním důležitým mezníkem při správné realizaci projektu je tedy výběr pro projekt relevantních příruček a pokynů, kterými se bude příjemce dotace při realizaci projektu řídit. Stejně tak je nutné sledovat vývoj případných změn v administraci projektu či v povinnostech příjemců v průběhu realizace.

V okamžiku doporučení projektu k podpoře v rámci vybraného dotačního titulu je zahájena příprava podpisu dvoustranného dokumentu o poskytnutí dotační podpory – tzv. „grantové smlouvy“ (názvy dokumentu se u dílčích programů liší). Podpisem grantové smlouvy vystává příjemci spousta povinností, které bude muset při realizaci a ještě po ní plnit, a to nejen administrativních. Tyto povinnosti jsou vyjmenovány právě v textu grantové smlouvy a dále konkretizovány v příručkách či tzv. pokynech k realizaci, které jsou její nedílnou součástí.

Příručky jsou zveřejněny nejčastěji na webových stránkách poskytovatele dotace, přičemž pro úspěšné žadatele o dotaci, kteří se již stali příjemci dotací, je tím základním dokumentem tzv. příručka pro příjemce dotace (na rozdíl od tzv. příručky pro žadatele, která je klíčovým dokumentem ve fázi přípravy dotační žádosti). Tato bývá dále rozvedena a vysvětlena pro

klíčové oblasti ve zvláštních příručkách, například:

- způsobilé výdaje projektu a jejich vykazování,
- pravidla pro výběr dodavatelů,
- pravidla pro povinnou publicitu projektu apod.

Jak již bylo řečeno, pro příjemce dotace je znění grantové smlouvy závazné a příjemce jej musí plně respektovat a dodržovat. Výčet povinností a úkonů stanovených grantovou smlouvou je pro každý operační program odlišný, ale spojuje je stejná sankce za neplnění, a to nepřidělení, krácení či odebrání již přidělené dotace, v horším případě potom spojeno s vyměření penále.

Povinnost realizovat projekt v souladu s žádostí o dotaci

Pro každého žadatele o dotaci je důležité si uvědomit, že podoba projektu, tak jak ji definoval v žádosti o dotaci, je pro něj závazná i v realizaci. Tedy i když je možné popsat projekt tak, aby získal plný počet hodnotících bodů, je ještě také potřeba promyslet, zda je tato podoba projektu reálná, pro žadatele efektivní a pokud možno lehce zdokumentovatelná a prokazatelná. Správné nastavení projektu v přípravné fázi ušetří budoucím příjemcům dotace mnoho práce ve fázi realizační.

I přes všechnu snahu v době příprav a tvorby projektové žádosti se samozřejmě může stát, že v důsledku nepředvídatelných okolností vznikne potřeba změny v nastavení projektu oproti původnímu plánu. Obecně můžeme říct, že v takových případech je více než jindy důležitá komunikace s poskytovatelem dotace – je nutné stanovit, o jakou změnu se jedná, do jakých oblastí výstupů projektu se tato změna promítne a jak takovou změnu vypořádat. V zásadě rozlišujeme dvě typy změn:

a) Nepodstatné změny

Méně podstatné změny je možné pouze ohlásit poskytovateli předepsaným způsobem

b) Podstatné změny

Závažnější změny mohou být podmíněny souhlasem poskytovatele – pak se nesmí změna realizovat dříve, než příjemce dotace dostane souhlas s jejím provedením. Zároveň je potřeba říct, že ne všechny změny je možné provést. Pokud by změny měly ohrozit nebo zásadně změnit výstup projektu či jeho účel, nemusí dojít k jejich schválení.

Závazné ukazatele projektu

Každý žadatel ve fázi přípravy projektu a tvorby žádosti o dotaci nastavuje tzv. závazné ukazatele projektu. Jedná se o faktory úspěchu či neúspěchu realizace projektu. Jako příklad uveďme počet nakoupených nových strojů nebo počet

nově vytvořených pracovních míst. Zvolené hodnoty těchto ukazatelů jsou závazné, je tedy nezbytné je stanovit velmi citlivě, s ohledem na vykázání skutečného přínosu projektu, ale také se zásadou opatrnosti, kdy volíme raději nižší hodnotu ukazatele, o které ale víme jistě, že jí dosáhneme.

Prvním vodítkem při kontrole správnosti realizace projektu je potom právě kontrola naplnění těchto ukazatelů. V případě nesplnění závazné hodnoty ukazatele nastupuje sankce odstupňovaná podle míry nedodržení hodnoty ukazatele a může v nejhorším případě skončit úplným odebráním dotace.

Na jaké další povinnosti si při realizaci projektu dát pozor

Mezi oblastmi, které jsou speciálně upraveny grantovou smlouvou, bývá řazen zejména správný výběr dodavatelů, kterému jsme se zde věnovali v předchozím čísle. Dále to bývá předepsané vedení odděleného účetnictví projektu, správné označení pořízeného majetku či obecně prostor, ve kterém projekt probíhá, tzv. povinnou publicitou – tedy tabulkami, štítky nebo plakáty, které informují o spolufinancování z prostředků fondů Evropské unie.

Odišně má každý program upravenou povinnost pojitit výstup projektu či provádět veškeré platby související s projektem přes zvláštní bankovní účet.

Elektronické systémy administrace projektů

Mezi časté administrativní povinnosti příjemců se řadí předepsaná komunikace s poskytovatelem dotace. Poskytovatel chce být informován o průběhu realizace projektu, proto vyžaduje pravidelné předkládání tzv. monitorovacích zpráv. Frekvence zpracování se liší, stejně jako obsah takových zpráv. V současné době převládá zaslání těchto zpráv elektronicky prostřednictvím internetových aplikací – mezi takové patří např. systémy eAccount, Benefit či Benefill.

Při ukončení dílčí etapy projektu nebo celé jeho realizace se zpravidla předkládá zpráva o vyúčtování akce a dosažených výsledcích a připojují se přílohy dokladující relevantnost uvedených informací. Příprava takové zprávy je časově náročná. Pro urychlení je velmi vhodné připravovat si požadované dokumenty již v průběhu realizace projektu, podle toho, jak jsou dílčí podklady získávány. Administrace takové žádosti o proplacení dotace probíhá opět částečně přes elektronické systémy, ale také v listinné podobě, kdy příjemce poskytovateli dotace předává kopie uzavřených smluv, faktur a dokladů o jejich zaplacení, dokladů z účetnictví, fotografií o splnění povinné publicity apod.

Fyzická kontrola poskytovatelem dotace

Většina příjemců dotace se také musí připravit nejen na dokladovou kontrolu, ale také na fyzickou kontrolu ze strany poskytovatele dotace na místě realizace projektu. Kontroly se

mohou konat před zahájením realizace, v průběhu realizace, ale i po jejím ukončení, v tzv. fázi udržitelnosti projektu. Na kontrolu je potřeba se opět náležitě připravit a mít po ruce originály všech dokumentů, které se týkají realizace projektu a komunikace s poskytovatelem dotace.

Udržitelnost projektu

Zejména u projektů investičních nebo těch, které vytvářejí nová pracovní místa, se setkáváme s pojmem udržitelnost projektu. Jedná se o dobu, po kterou je příjemce dotace povinen zachovat výstupy projektu v nezměněné podobě, řádně je využívat k účelu, pro který byly pořízeny a náležitě o ně pečovat. Není tedy zejména možné např. prodat nakoupené stroje, pronajmout je někomu, nebo je zatěžovat právy třetích stran (například záruka). Stejně tak je nutné udržet vytvořená pracovní místa obsazená či zachovat prvky povinné publicity. Zpravidla se tato lhůta udržitelnosti pohybuje mezi třemi až pěti lety, v závislosti na programu a typu příjemce dotace.

Dodržení těchto povinností může být opět kontrolováno na místě poskytovatelem dotace, v některých případech se pravidelně předkládají poskytovateli dotace zprávy o stavu udržitelnosti projektu. V neposlední řadě nesmíme zapomenout na archivaci originálů všech dokumentů souvisejících s realizací projektu, přičemž lhůta pro archivaci bývá často prodloužena oproti známým termínům stanoveným zákonem o účetnictví.

Statistické okénko

Statistické okénko zobrazuje důležité makroekonomické ukazatele všech 27 členských zemí Unie. Zahrnují ukazatele ekonomické výkonnosti (HDP per capita k průměru EU, růst HDP, míra nezaměstnanosti), vnější ekonomické stability (běžný účet k HDP), fiskální stability (veřejné rozpočty k HDP, veřejný dluh k HDP) či cenové charakteristiky (meziroční inflace na bázi indexu HICP, úroveň cenových hladin). Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele pro celou EU. Zdrojem dat je Eurostat.

Klíčové makroekonomické ukazatele

v %	Růst HDP			Saldo běžného účtu k HDP			Míra nezaměstnanosti			Meziroční inflace		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	XI-10	XII-10	I-11	XI-10	XII-10	I-11
Belgie	2,9	1,0	-3,1	2,2	-2,9	0,5	8,3	8,2	8,1	3,0	3,4	3,7
Bulharsko	6,2	6,0	-5,0	-26,8	-24,0	-9,4	10,0	10,1	10,1	4,0	4,4	4,3
ČR	6,1	2,5	-4,8	-3,2	-0,7	-1,1	7,2	7,3	7,7	1,9	2,3	1,9
Dánsko	1,7	-0,9	-4,9	1,5	2,2	4,0	7,6	7,7	7,8	2,5	2,8	2,6
Německo	2,5	1,3	-5,0	7,6	6,7	4,9	6,6	6,6	6,6	1,6	1,9	2,0
Estonsko	7,2	-3,6	-14,1	-17,8	-9,4	4,6	14,3	14,3	14,3	5,0	5,4	5,1
Irsko	6,0	-3,0	-7,5	-5,3	-5,2	-2,9	13,9	13,8	13,7	-0,8	-0,2	0,2
Řecko	4,5	2,0	-2,0	-14,4	-14,6	-11,2	n/a	n/a	n/a	4,8	5,2	4,9
Španělsko	3,6	0,9	-3,6	-10,0	-9,7	-5,4	20,6	20,5	20,4	2,3	2,9	3,0
Francie	2,3	0,4	-2,2	-1,0	-2,3	-2,2	9,7	9,7	9,7	1,8	2,0	1,9
Itálie	1,5	-1,3	-5,0	-2,4	-3,4	-3,2	8,7	8,6	8,6	1,9	2,1	1,9
Kypr	5,1	3,6	-1,7	-11,7	-17,5	-8,3	7,1	7,2	7,3	1,7	1,9	3,0
Lotyšsko	10,0	-4,6	-18,0	-22,3	-13,0	9,4	n/a	n/a	n/a	1,7	2,4	3,5
Litva	9,8	2,8	-15,0	-14,5	-11,9	3,8	17,4	17,4	17,4	2,5	3,6	2,8
Lucembursko	6,5	0,0	-3,6	9,7	5,3	5,6	4,7	4,8	4,8	2,5	3,1	3,4
Maďarsko	1,0	0,6	-6,3	-6,6	-7,0	0,2	11,4	11,5	11,8	4,0	4,6	4,0
Malta	3,8	2,1	-1,9	-6,1	-5,6	-3,9	6,4	6,2	6,2	3,4	4,0	3,3
Nizozemí	3,6	2,0	-4,0	8,7	4,8	5,4	4,4	4,4	4,3	1,4	1,8	2,0
Rakousko	3,5	2,0	-3,6	3,6	n/a	n/a	4,2	4,2	4,2	1,8	2,2	2,5
Polsko	6,8	5,0	1,7	-4,7	-5,1	-1,6	9,7	9,7	9,7	2,6	2,9	3,5
Portugalsko	1,9	0,0	-2,7	-9,4	-12,0	-10,3	11,2	11,2	11,2	2,2	2,4	3,6
Rumunsko	6,3	7,3	-7,1	-13,4	-11,6	-4,5	n/a	n/a	n/a	7,7	7,9	7,0
Slovinsko	6,8	3,5	-7,8	-4,8	-6,2	-1,0	7,5	7,5	7,7	1,6	2,2	2,3
Slovensko	10,6	6,2	-4,7	-5,7	-6,6	-3,2	14,5	14,5	14,5	1,0	1,3	3,2
Finsko	4,9	1,2	-7,8	4,3	3,1	1,3	8,1	8,0	8,0	2,4	2,8	3,1
Švédsko	2,5	-0,2	-4,9	8,4	9,5	7,3	8,1	7,8	7,8	1,7	2,1	1,4
Velká Británie	2,6	0,5	-4,9	-2,7	-1,5	-1,3	7,8	7,8	n/a	3,3	3,7	4,0
EU	2,9	0,8	-4,2	-1,0	-1,9	-1,1	9,6	9,6	9,6	2,3	2,7	2,8

v %	Saldo veř. rozpočtů k HDP			Veřejný dluh k HDP			HDP per capita k ø EU			Cenová hladina k ø EU		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Belgie	-0,3	-1,3	-6,0	84,2	89,6	96,2	116,0	115,0	116,0	108,3	111,1	113,9
Bulharsko	1,1	1,7	-4,7	17,2	13,7	14,7	40,0	44,0	n/a	46,2	50,2	52,7
ČR	-0,7	-2,7	-5,8	29,0	30,0	35,3	80,0	81,0	82,0	62,4	72,8	70,6
Dánsko	4,8	3,4	-2,7	27,4	34,2	41,4	123,0	123,0	121,0	137,4	141,2	144,6
Německo	0,3	0,1	-3,0	64,9	66,3	73,4	116,0	116,0	116,0	101,9	103,8	106,4
Estonsko	2,5	-2,8	-1,7	3,7	4,6	7,2	69,0	68,0	64,0	73,1	78,0	75,1
Irsko	0,0	-7,3	-14,4	25,0	44,3	65,5	147,0	133,0	127,0	124,5	127,6	125,0
Řecko	-6,4	-9,4	-15,4	105,0	110,3	126,8	91,0	93,0	93,0	90,7	94,0	97,4
Španělsko	1,9	-4,2	-11,1	36,1	39,8	53,2	105,0	103,0	103,0	92,8	95,4	97,4
Francie	-2,7	-3,3	-7,5	63,8	67,5	78,1	108,0	107,0	108,0	108,1	110,8	114,3
Itálie	-1,5	-2,7	-5,3	103,6	106,3	116,0	104,0	104,0	104,0	102,9	105,6	106,5
Kypr	3,4	0,9	-6,0	58,3	48,3	58,0	93,0	97,0	98,0	88,1	90,5	91,2
Lotyšsko	-0,3	-4,2	-10,2	9,0	19,7	36,7	56,0	56,0	52,0	66,6	72,6	74,8
Litva	-1,0	-3,3	-9,2	16,9	15,6	29,5	59,0	61,0	55,0	60,0	64,7	67,8
Lucembursko	3,7	3,0	-0,7	6,7	13,6	14,5	275,0	280,0	271,0	115,3	119,1	121,3
Maďarsko	-5,0	-3,7	-4,4	66,1	72,3	78,4	62,0	64,0	65,0	66,7	68,1	65,5
Malta	-2,3	-4,8	-3,8	61,7	63,1	68,6	77,0	78,0	81,0	75,5	78,8	81,4
Nizozemí	0,2	0,6	-5,4	45,3	58,2	60,8	132,0	134,0	131,0	101,9	104,0	108,5
Rakousko	-0,4	-0,5	-3,5	59,3	62,5	67,5	123,0	124,0	124,0	102,2	105,1	107,9
Polsko	-1,9	-3,7	-7,2	45,0	47,1	50,9	54,0	56,0	61,0	62,0	69,1	58,6
Portugalsko	-2,8	-2,9	-9,3	62,7	65,3	76,1	78,0	78,0	80,0	85,7	87,0	89,3
Rumunsko	-2,6	-5,7	-8,6	12,6	13,4	23,9	42,0	47,0	46,0	63,8	60,9	57,5
Slovinsko	0,0	-1,8	-5,8	23,4	22,5	35,4	88,0	91,0	88,0	79,0	82,3	85,5
Slovensko	-1,8	-2,1	-7,9	29,6	27,8	35,4	68,0	72,0	73,0	63,2	70,2	73,7
Finsko	5,2	4,2	-2,5	35,2	34,1	43,8	117,0	118,0	113,0	119,9	124,3	126,4
Švédsko	3,6	2,2	-0,9	40,0	38,2	41,9	125,0	122,0	118,0	115,7	114,5	107,0
Velká Británie	-2,7	-5,0	-11,4	44,5	52,1	68,2	116,0	115,0	112,0	112,6	100,1	92,7
EU	-0,9	-2,3	-6,8	58,8	61,8	74,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise.

Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

